

**UCHWAŁA NR XI/94/15
RADY MIEJSKIEJ W ŁAZACH**

z dnia 8 grudnia 2015 r.

w sprawie uchwalenia Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy

Na podstawie art 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 prawo energetyczne (Dz.U. z 2012r. poz 1059 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. 2015r., poz.1515 ze zm.) Rada Miejska w Łazach postanawia co następuje:

§ 1. Uchwała Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Łaz.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXII/125/2013 Rady Miejskiej Łaz z dnia 19 grudnia 2000r. w sprawie uchwalenia założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Łazy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Łazach

Anna Staniaszek

Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy

Zamawiający _____

Gmina Łazy

Opracowanie _____

Biuro Doradcze ALTIMA S.C.

Data opracowania _____

Lipiec 2015

Spis treści

1. Podstawa opracowania dokumentu	4
1.1 Podstawa prawna i formalna opracowania dokumentu	4
1.2 Źródła informacji	5
2 Charakterystyka Gminy Łazy.....	6
2.1 Położenie Gminy Łazy.....	6
2.2 Zagospodarowanie przestrzenne.....	7
2.2.1 Powierzchnia i własność gruntów.....	7
2.2.2 Wody powierzchniowe i podziemne	8
2.2.3 Mieszkalnictwo.....	10
2.2.4 Infrastruktura transportowa.....	13
2.2.5 Infrastruktura techniczna	16
2.2.6 Rys historyczny, walory krajobrazowe i zabytki gminy Łazy.....	16
2.3 Demografia	18
2.4 Otoczenie gospodarcze	18
3 Określenie stopnia aktualności dokumentów strategicznych, przewidywanych zmian i zamierzeń Gminy	21
3.1 Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Łazy	21
3.2 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2015	22
3.3 Dokumenty określające warunki zagospodarowania przestrzennego.....	23
3.3.1 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łazy.....	23
3.3.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta i gminy Łazy	23
4 Charakterystyka systemów energetycznych, szacunek i prognoza zapotrzebowania na paliwa	24
4.1 System ciepłowniczy	24
4.1.1 Infrastruktura systemu ciepłowniczego.....	24
4.1.2 Obecne zapotrzebowanie na ciepło	27
4.1.3 Szacowane zmiany zapotrzebowania na ciepło	28
4.1.4 Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej.....	31
4.2 System elektroenergetyczny.....	31
4.2.1 Infrastruktura spółki TAURON Dystrybucja S.A.	31
4.2.2 Obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną	37
4.2.3 Infrastruktura, plany rozwoju oraz sprzedaż energii PKP ENERGETYKA S.A.	39
4.2.4 Całkowite zużycie energii na terenie Gminy w roku 2014	42
4.2.5 Szacowane zmiany zapotrzebowania na energię elektryczną	42
4.2.6 Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Dystrybucji Energii Elektrycznej	45

4.3	System gazowniczy	47
4.3.1	Infrastruktura	47
4.3.2	Obecne zużycie paliw gazowych	47
4.3.3	Szacowane zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe	48
4.3.4	Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Dystrybucji Paliw Gazowych	50
4.4	Bezpieczeństwo energetyczne gminy	50
5	Analiza możliwości rozwoju technologii opartych o odnawialne źródła energii	51
5.1	Biomasa	52
5.2	Energia słoneczna	54
5.3	Energia wiatru	57
5.4	Energia spadku wody	58
5.5	Energia geotermalna	60
5.6	Podsumowanie możliwości wykorzystania technologii opartych o OZE	61
6	Możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów energii z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych	63
7	Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie paliw i energii na terenie gminy	64
7.1	Racjonalizacja użytkowania ciepła	64
7.2	Racjonalizacja użytkowania energii elektrycznej	65
7.3	Racjonalizacja użytkowania paliw gazowych	66
8	Możliwości finansowania potencjalnych inwestycji i działań określonych w założeniach do planu zaopatrzenia [...]	68
8.1	Środki własne	68
8.2	Finansowanie preferencyjne - Środki UE	68
8.3	Finansowanie przez stronę trzecią	69
8.3.1	Umowy z podmiotami ESCO	69
8.3.2	Partnerstwo publiczno-prywatne	70
9	Realizacja zapisów ustawy z 15 kwietnia 2011r. o efektywności energetycznej	71
10	Zgodność Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z Polityką energetyczną Polski do 2030 r.	72
11	Współpraca z gminami sąsiednimi	74
12	Wnioski końcowe	76
13	Spis ilustracji	77
14	Spis tabel	78

1. Podstawa opracowania dokumentu

1.1 Podstawa prawna i formalna opracowania dokumentu

Podstawą prawną opracowania Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy jest Ustawa Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z 2013 r. poz. 984, 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 1101, 1662, z 2015 r. poz. 151.), która zgodnie z art.18.pkt.1 Ustawy przypisuje gminie zadania własne w zakresie:

- planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy,
- planowania oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy,
- planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.

Zgodnie z zapisami art.19.pkt.1 wójt, burmistrz, prezydent miasta opracowuje „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, zwany dalej „projektem założeń”.

Podstawą formalną opracowania jest umowa pomiędzy Biurem Doradczym Altima S.C., a Gminą Łazy.

Niniejszy Projekt Założeń odpowiada wymogom Ustawy Prawo Energetyczne, tj. zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- propozycje przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, w tym realizujących zapisu ustawy o Efektywności Energetycznej,
- analizę możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- zakres współpracy z innymi gminami,

i obejmuje okres 15 lat od daty sporządzenia.

Głównymi funkcjami założeń do planu zaopatrzenia [...] są:

- Możliwość realizowania własnej polityki energetycznej i ekologicznej gminy,
- Zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie zaopatrzenia w nośniki energii,
- Zdefiniowanie popytu na energię,
- Minimalizacja kosztów usług energetycznych,
- Zwiększanie poziomu dostępności usług energetycznych,
- Poprawa stanu środowiska naturalnego.

1.2 Źródła informacji

Charakterystyka gminy, analiza obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię oraz plany rozwoju przedsiębiorstw dystrybucji energii określone zostały na podstawie informacji udostępnionych przez:

- Urząd Miejski w Łazach, korespondencja wewnętrzna,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie,
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach,
- Spółkę TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Będzinie,
- Spółkę TAURON Ciepło Sp. z o.o.,
- Spółdzielnię Mieszkaniową w Łazach,
- Spółdzielnię Mieszkaniową „Nasz Dom” z siedzibą w Będzinie,
- Wspólnoty mieszkaniowe z obrębu Gminy Łazy,
- Spółkę PKP Energetyka S.A.,
- Spółkę PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach,
- Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego,
- Korespondencja z gminami ościennymi.

2 Charakterystyka Gminy Łazy

2.1 Położenie Gminy Łazy

Gmina Łazy położona jest we wschodniej części województwa śląskiego. Wschodnia część gminy leży na obszarze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, natomiast pozostała część gminy położona jest na terenie Wyżyny Śląskiej, w obrębie Kotliny Mitręgi. Pod względem administracyjnym gmina należy do powiatu zawierciańskiego.

Rysunek 1 Położenie Gminy Łazy na tle powiatu zawierciańskiego

Źródło: <http://zawiercie.powiat.pl>.

Gmina Łazy graniczy:

- od północy z gminami miejskimi: Poręba i Zawiercie,
- od wschodu z gminą miejsko-wiejską Ogrodzieniec i gminą wiejską Klucze,
- od zachodu z gminą miejsko-wiejską Siewierz,
- od południa z gminą miejską Dąbrowa Górnicza.

Przez obszar gminy przebiega ważny kolejowy szlak komunikacyjny północ - południe, linia kolejowa Gdańsk - Warszawa - Częstochowa - Katowice. Główny szkielet połączeń drogowych przechodzących przez teren gminy stanowią drogi wojewódzkie nr 796 i 790. Droga nr 796 relacji Dąbrowa Górnicza - Zawiercie łączy się z drogą krajową nr 1 i daje gminie powiązanie z kierunkami Warszawa - Częstochowa oraz Dąbrowa Górnicza - Tychy -

Bielsko Biała. Poprzez połączenie z drogą krajową nr 78 gmina zyskuje dogodne połączenie z Międzynarodowym Portem Lotniczym Katowice - Pyrzowice.

Rysunek 2 Główne szlaki komunikacyjne przebiegające przez teren Gminy Łazy

Źródło: www.e.lazy.pl

2.2 Zagospodarowanie przestrzenne

2.2.1 Powierzchnia i własność gruntów

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego powierzchnia Gminy Łazy w roku 2014 wynosiła łącznie powierzchnię 13 293 ha.

W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię gruntów na terenie Gminy Łazy biorąc pod uwagę rodzaj ich użytkowania.

Tabela 1 Powierzchnia gruntów na terenie Gminy Łazy, podział ze względu na rodzaj użytkowania w roku 2014

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia [ha]
Użytki rolne	5346
Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	6209
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1405
Grunty pod wodami	33
Nie użytki	244
Tereny różne	56
Razem	13293

Źródło: GUS, BDL

Jak widać z powyższego zestawienia grunty leśne w tym zadrzewienia i zakrzewienia oraz użytki rolne zajmują przeważającą część powierzchni terenu gminy Łazy.

2.2.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody podziemne

Obszar gminy należy do bytomsko - olkuskiego regionu hydrogeologicznego.

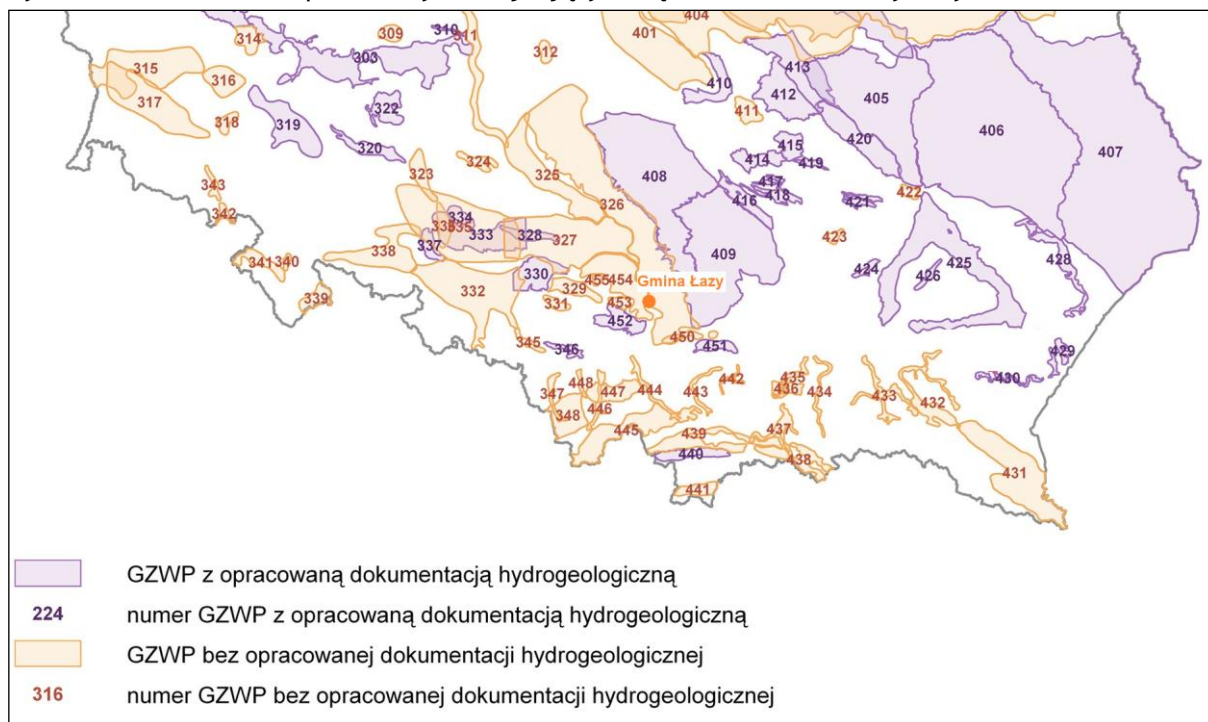
W miejscu położenia gminy występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych Nr 454 i Nr 326 dodatkowo Zbiornik Nr 454 zalega w podłożu niemal całej gminy.

GZWP Nr 454 Olkusz - Zawiercie to zbiornik triasowy Monokliny Krakowsko - Śląskiej o powierzchni 732 km². Rozciąga się pomiędzy linią Trzebinia - Będzin - Piekary Śląskie na zachodzie, a Olkuszem i Zawierciem na wschodzie. Tworzą go węglanowe osady dolnego i środkowego triasu. Zasoby dyspozycyjne wynoszą 391 tys. m³/d.

GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód) to zbiornik jurajski Monokliny Krakowsko - Śląskiej o powierzchni 3257 km². Rozciąga się od okolic Wielunia po północne obrzeża Krakowa. Tworzą go wapienne osady górnej jury. Zasoby dyspozycyjne wynoszą 1020 tys. m³/d. Zbiornik obejmuje niespełna 10% skrajnej południowo - wschodniej powierzchni gminy. Charakteryzuje się on niskim stopniem naturalnej odporności na zanieczyszczenia. Jest to cecha większości szczelinowo - krasowych zbiorników Monokliny Krakowsko - Śląskiej o dużych zdolnościach infiltracyjnych i przeważnie słabym naturalnym zabezpieczeniem przed infiltracją z powierzchni ziemi.

Na rysunku poniżej oznaczono położenie Gminy Łazy względem umiejscowienia zbiorników wód podziemnych.

Rysunek 3 Zbiorniki wód podziemnych znajdujących się w otoczeniu Gminy Łazy

Źródło: www.psh.gov.pl

Gmina Łazy leży na terenie obszaru jednolitych części wód podziemnych o numerze 148.

Rysunek 4 Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych według podziału na 161 obszarów

Źródło: mjwp.gios.gov.pl

Wody powierzchniowe

Gmina Łazy leży pomiędzy dolinami Białej i Czarnej Przemszy, w zlewni rzeki Wisły. Głównym ciekim wodnym przepływającym przez teren gminy jest rzeka Mitręga o całkowitej długości 19 km, z czego 13 km rzeki przebiega przez teren gminy Łazy. Zlewnia tej rzeki obejmuje powierzchnię 79,7 km². W dolinie Mitręgi oraz Czarnej Przemszy występują liczne stawy, rozlewiska i torfowiska. Południowa i południowo - wschodnia część gminy odwadniana jest przez prawobrzeżne dopływy Białej Przemszy, natomiast część północną gminy odwadnia Czarna Przemsza.

2.2.3 Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Łazy biorąc pod uwagę formę własności możemy skategoryzować, jako:

- **Zasoby komunalne (gminne),**

Zgodnie z informacją uzyskaną z Urzędu Miejskiego w Łazach zestawienie obiektów komunalnych mieszkaniowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Zestawienie gminnych zasobów mieszkaniowych

Adres nieruchomości	Stan ocieplenia budynku	Powierzchnia m ²	Źródło ciepła	Funkcja
Kolejowa 5 Łazy	Ocieplony	678		Budynek mieszkalny
Daszyńskiego 21 Łazy	Nieocieplony	201		Budynek mieszkalny
Daszyńskiego 38 Łazy	Nieocieplony	395		Budynek mieszkalny
Daszyńskiego 40 Łazy	Nieocieplony	366		Budynek mieszkalny
Stara Cementownia 1 Łazy	Nieocieplony	234		Budynek mieszkalny
Stara Cementownia 5 Łazy	Nieocieplony	427		Budynek mieszkalny
Stara Cementownia 6 Łazy	Nieocieplony	424		Budynek mieszkalny
Fabryczna 5 Wysoka	Nieocieplony	255		Budynek mieszkalny

Źródło: UM w Łazach

- **Zasoby spółdzielni mieszkaniowych,**

Na terenie Gminy Łazy działają dwie spółdzielnie mieszkaniowe. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Łazach i Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom” z siedzibą w Będzinie ul. Podkarpie 12.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Łazach

Na dzień 30.06.2014 r. w Spółdzielni Mieszkaniowej w Łazach zrzeszonych jest 459 Członków.

Obecnie Spółdzielnia zarządza:

- 16 budynkami mieszkalnymi o łącznej powierzchni użytkowej 24 tys. m², w których znajdują się 472 lokale mieszkalne,
- 3 budynkami o charakterze biurowo handlowym,
- kompleksem 296 garaży.

Rysunek 5 Zasoby Spółdzielni Mieszkaniowej w Łazach

Źródło: <http://smlazy.weebly.com/>

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom”

Spółdzielnia „Nasz Dom” na terenie Gminy Łazy zarządza infrastrukturą mieszkaniową zlokalizowaną w miejscowości Wysoka. Są to budynki mieszkaniowe zlokalizowane przy ulicach:

- Fabryczna 4,
- Mickiewicza 1 - 4,
- Parkowa 1 - 6,
- Robotnicza 2,4,5,6 (budynek pod numerem 6 jest niezamieszkały i przeznaczony do rozbiórki),
- Sportowa 1,2,3,
- Szeroka 1,2,3,4.

Wszystkie wyżej wymienione budynki są nieocieplone. Ogrzewanie odbywa się za pomocą indywidualnych źródeł ciepła w większości opartych na węglu.

▪ **Zasoby osób fizycznych**

Mieszkaniowe zasoby osób fizycznych na terenie Gminy Łazy to w przeważającej ilości zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

▪ **Zasoby wspólnot mieszkaniowych oraz Spółki PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach**

Na terenie Gminy występuje również zabudowa wielorodzinna zarządzana przez wspólnoty mieszkaniowe. Infrastrukturę mieszkaniową na terenie Gminy posiada również Spółka PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach.

Tabela 3 Zestawienia budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie Gminy Łazy zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe oraz PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami

Adres	Funkcja	Stan ocieplenia	Źródło ciepła	Przeprowadzone modernizacje
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jesionowej 6	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe Sieć ciepłownicza	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych, wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jesionowej 10	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe, gaz Sieć ciepłownicza	termomodernizacja, wymiana okienek w piwnicy i na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Spółdzielczej 8A	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe, gaz Sieć ciepłownicza	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Projektowanej 1	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Projektowanej 2	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Projektowanej 3	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Projektowanej 4	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych, wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kościuszki 34	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych,

	wraz z lokalami użytkowymi			
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kościuszki 74	Budynek mieszkalny wielorodzinny	ocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	termomodernizacja, wymiana okienek na kl. schodowych,
Wspólnota Mieszkaniowa „WSPÓLNA SPRAWA” przy ul. St. Cementownia 8,10,12	Budynki mieszkalne wielorodzinne	niedocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo stałe	wymiana okienek na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota Mieszkaniowa „NASZ DOM” przy ul. St. Cementownia 12A	Budynek mieszkalny wielorodzinny	niedocieplony	Indywidualne źródła ciepła - paliwo gazowe	wymiana okienek na kl. schodowych wymiana drzwi,
Wspólnota mieszkaniowa Jesionowa 8	Budynek mieszkalny Jasionowa 8	ocieplony	ogrzewanie z sieci ciepłowniczej	docieplenie budynku
Wspólnota Mieszkaniowa DOMSYSTEM - ul. Jesionowa 7 i 9	Budynki mieszkalne	ocieplony	ogrzewanie z sieci ciepłowniczej	ocieplenie budynku w 2014 roku
Wspólnota Mieszkaniowa DOMSYSTEM - ul. Spółdzielcza 8	Budynek mieszkalny	ocieplony	indywidualne źródła ciepła	ocieplenie budynku w 2012 roku
Wspólnota Mieszkaniowa DOM-SYSTEM - ul. Jesionowa 4	Budynek mieszkalny	ocieplony	Ogrzewanie z sieci ciepłowniczej oraz indywidualne źródła ciepła	ocieplenie budynku w 2013 roku
Spółka PKP S.A Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w ul. Dworcowa 12,14	Budynki mieszkalne	nieocieplony	Indywidualne źródła ciepła	brak
Spółka PKP S.A Oddział Gospodarowania Nieruchomościami ul. Kolejowa 4,7,8	Budynki mieszkalne	nieocieplony	Indywidualne źródła ciepła	brak
Wspólnota Mieszkaniowa DOM-SYSTEM przy udziale Spółki PKP S.A Oddział Gospodarowania Nieruchomościami ul. Kolejowa 11,13,14	Budynki mieszkalne	nieocieplony	Indywidualne źródła ciepła	brak
Wspólnota Mieszkaniowa DOM-SYSTEM przy udziale Spółki PKP S.A Oddział Gospodarowania Nieruchomościami ul. Trójkąt 15-20	Budynki mieszkalne	nieocieplony	Indywidualne źródła ciepła	brak

Źródło: Dane od Zarządców infrastruktury (korespondencja z UM w Łazach)

2.2.4 Infrastruktura transportowa

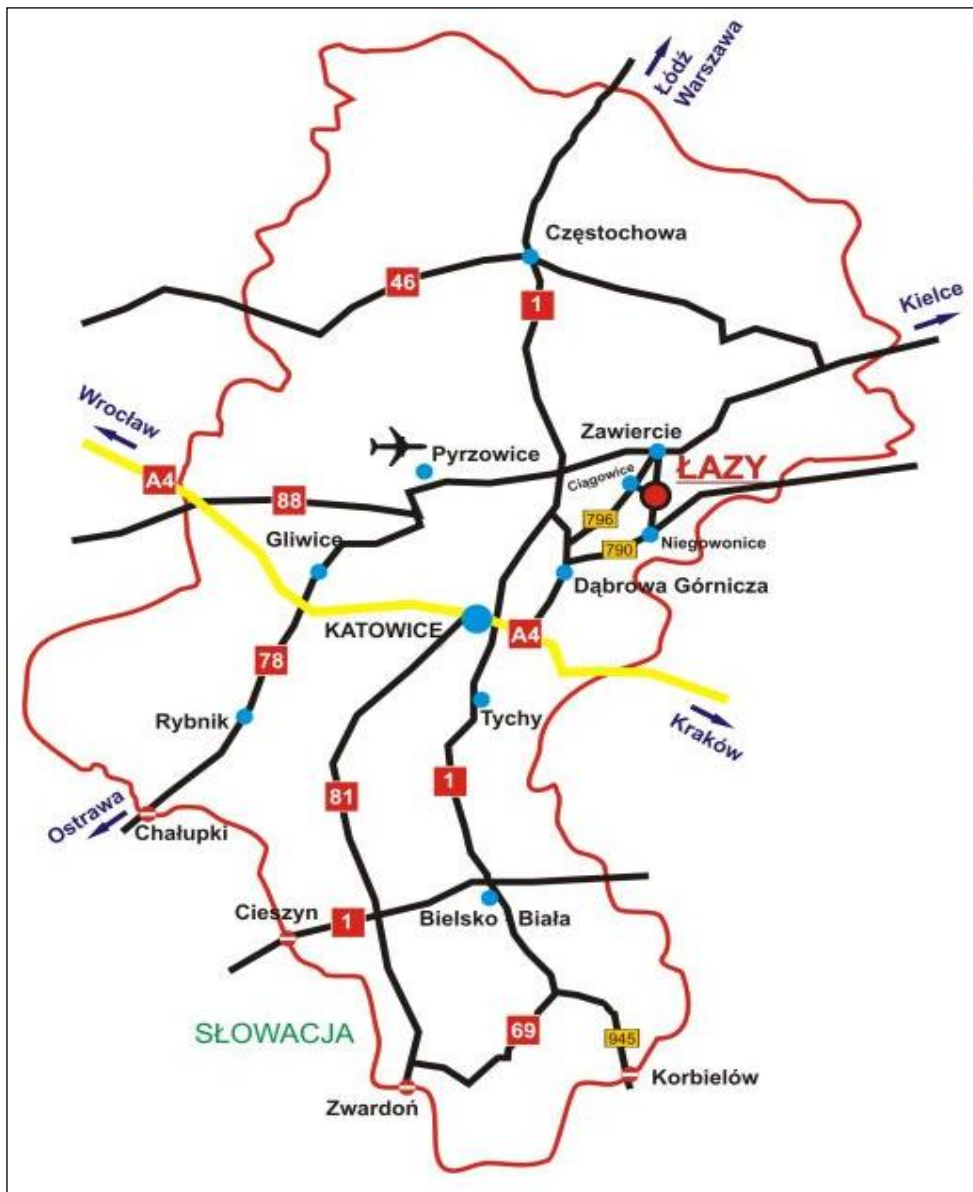
Bezpośrednie otoczenie gminy Łazy stanowią gminy Poręba, Zawiercie, Ogrodzieniec, Klucze, Siewierz oraz miasto Dąbrowa Górnicza, z którymi gminę Łazy łączą silne związki społeczno - gospodarcze. Zewnętrzne powiązania drogowe gminy zapewnia droga

województwa nr 796 relacji Dąbrowa Górnicza - Zawiercie, która łączy się z drogą krajową nr 15, połączenie to zapewnia gminie powiązanie z kierunkiem Warszawa - Częstochowa oraz Dąbrowa Górnicza - Tychy - Bielsko - Biała. Dzięki połączeniu z drogą krajową nr 78 gmina uzyskuje powiązanie z kierunkiem wschodnim Jędrzejów - Kielce. Droga wojewódzka nr 790 relacji Dąbrowa Górnicza - Ogrodzieniec - Pilica stanowi ważną trasę ruchu turystyczno - rekreacyjnego z obszaru aglomeracji katowickiej w kierunku Jury Krakowsko - Częstochowskiej.

Przez obszar gminy Łazy przebiegają następujące drogi:

- **drogi wojewódzkie:**
  - DW nr 790 relacji Dąbrowa Górnicza - Pilica (8,410 km),
  - DW nr 796 relacji Dąbrowa Górnicza - Zawiercie (10,290 km),
- **drogi powiatowe** (o łącznej długości na terenie gminy 74,037 km),
- **drogi gminne** (254,2 km).

Rysunek 6 Mapa głównych ciągów komunikacyjnych Gminy Łazy

Źródło: www.e.lazy.pl.

2.2.5 Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Korzystając z danych GUS (BDL) dla gminy Łazy za rok 2014 sporządzono charakterystykę zasobów komunalnych - sieć kanalizacyjna i wodociągowa zestawioną w poniższej tabeli.

Tabela 4 Charakterystyka zasobów komunalnych Gminy Łazy w roku 2014

Charakterystyka zasobów komunalnych	j.m.	Gmina Łazy
wodociągi 2014r.		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	118,3
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4917
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	420,7
kanalizacja 2014r.		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	13,4
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	489
ścieki odprowadzone	dam ³	143

Źródło: GUS, BDL

Sieć gazowa

Infrastrukturą gazową na terenie gminy zarządza Polska Spółka Gazownictwa z oddziałem w Zabrze.

Szczegółowe informacje dotyczące infrastruktury sieciowej oraz dostarczonego paliwa gazowego zostaną przedstawione w dalszej części opracowania.

Sieć ciepła

Na terenie Gminy Łazy znajduje się sieć ciepłownicza zarządzana przez spółkę TAURON Ciepło Sp. z o.o. szczegółowe informacje dotyczące infrastruktury sieciowej zostały przedstawione w dalszej części opracowania.

Sieć elektryczna

Infrastrukturą elektroenergetyczną na terenie gminy zarządza TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Będzinie.

Charakterystyka sieci SN i nN została przedstawiona w dalszej części opracowania.

2.2.6 Rys historyczny, walory krajobrazowe i zabytki gminy Łazy

Pierwszy zapis historyczny na temat gminy Łazy znajduje się w źródłach pisanych w 1422 - 1443 roku w dokumencie sprzedaży księstwa siewierskiego przez biskupa Zbigniewa Oleśnickiego. Kolejna wzmianka pochodzi z dokumentu króla Kazimierza Jagiellończyka datowanego na rok 1456. O Łazach wspomina się także w *Liber Beneficiorum* Jana Długosza z lat 1470 - 1480.

Znaczący rozwój gminy miał miejsce wraz z budową warszawsko - wiedeńskiej linii kolejowej w latach 1845 - 1848 oraz z rozwojem przemysłu w regionie Zagłębia Dąbrowskiego. Z zabytków, do dnia dzisiejszego w Łazach zachował się jeden zabytkowy budynek murowany, pochodzący z roku 1887 i kilkanaście budynków murowanych z lat 20-tych XX w. oraz kolejowe zabytki techniki, teren dawnego folwarku oraz cmentarz z 1820r. Po kilku latach starań Łazy odzyskały zabytkową lokomotywę Ty45-42, która po wykonaniu niezbędnego remontu stanie w okolicach zrewitalizowanego dworca kolejowego i będzie stanowiła kolejną z atrakcji gminy.

Rysunek 7 Lokomotywa Ty45-421 powstała w 1950 roku w fabryce lokomotyw w Chrzanowie

Zródło: www.e.lazy.pl

Gmina Łazy swoim położeniem na skraju otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej stanowi swoiste „wrota na Jurę” dla turystów przyjeżdżających z Zagłębia oraz Śląska. W południowej i wschodniej części gminy zlokalizowane są interesujące pod względem turystyczno - krajobrazowym tereny, wchodzące w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego.

Teren gminy urozmaica szereg zabytków oraz elementów przyrody, wśród których szczególnie na zainteresowanie turystów zasługują: zabytkowa wieża ciśnień zwana „Królewską” z 1898r., Kościół p.w. św. Bartłomieja w Ciągowicach z 1879r. z zespołem zabytkowych obrazów, dworek szlachecki z Ciągowicach wraz zachowanymi zabudowaniami dworskimi oraz parkiem czy w końcu malowniczy Rezerwat Leśny Góra Chełm oraz dawny kamieniołom u podnóża góra Stodółsko w Niegowonicach.

Korzystając z rejestru zabytków prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (aktualizacja na dzień 31.12.2014r.) sporządzono następujące zestawienie zabytków znajdujących się na terenie gminy Łazy:

Tabela 5 Wykaz zabytków zgodnie z Rejestrem Zabytków, stan na 31.12.2014 r

Obiekt	Miejscowość	nr rejestru
Kościół parafialny pod wezwaniem Nawiedzenia NP. Marii i świętego Stanisława Biskupa, z XVIII wieku, rozbudowany w XIX i XX wieku	Chruszczobród	A/793/67
Budynek mieszkalny z XIX wieku	Chruszczobród, ul. Polna 4	A/794/67
Dwór nr 100 z połowy XIX wieku	Ciągowice, ul. Henryka Sienkiewicza	A/1221/76
Kościół parafialny pod zew zwaniem św. Franciszka z początku XIX wieku	Niegowonice	A/788/67
Pałac z drugiej połowy XVIII wieku	Wysoka, ul. Tadeusza Kościuszki	A/798/67

Źródło: Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków

2.3 Demografia

Gmina Łazy zajmuje 3 miejsce w rankingu gęstości zaludnienia gmin powiatu zawierciańskiego. Pierwsze miejsca to kolejno: Zawiercie oraz Poręba, natomiast za Gminą Łazy znalazły się: Ogrodzieniec, Włodowice, Pilica, Szczekociny, Kroczyce, Irządze oraz Żarnowiec.

W poniższej tabeli przedstawiono zmiany liczby mieszkańców gminy na przestrzeni lat 2012-2014.

Tabela 6 Liczba mieszkańców Gminy Łazy na przełomie lat 2012-2014

Rok	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Liczba mieszkańców ogółem	16120	16101	16054
w tym kobiet	8283	8276	8251
w tym mężczyzn	7837	7825	7803

Źródło: GUS, BDL

Z powyższego zestawienia wynika, iż liczba mieszkańców Gminy systematycznie spada, co wpisuje się w trend dla powiatu zawierciańskiego i całego województwa śląskiego.

2.4 Otoczenie gospodarcze

Zgodnie ze stanem na koniec 2014 roku w Gminie Łazy zarejestrowanych było 1672 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 39 działało w sektorze publicznym, natomiast 1633 w sektorze prywatnym.

Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Łązy, bank danych lokalnych za lata 2012-2014

podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych	2012 r.	2013 r.	2014 r.
ogółem	1665	1670	1672
sektor publiczny	37	38	39
sektor prywatny	1628	1632	1633
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1416	1415	1399
spółki handlowe	33	35	40
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	4	4	4
spółdzielnie	5	5	5
stowarzyszenia i organizacje społeczne	31	32	33

Źródło: GUS, BDL

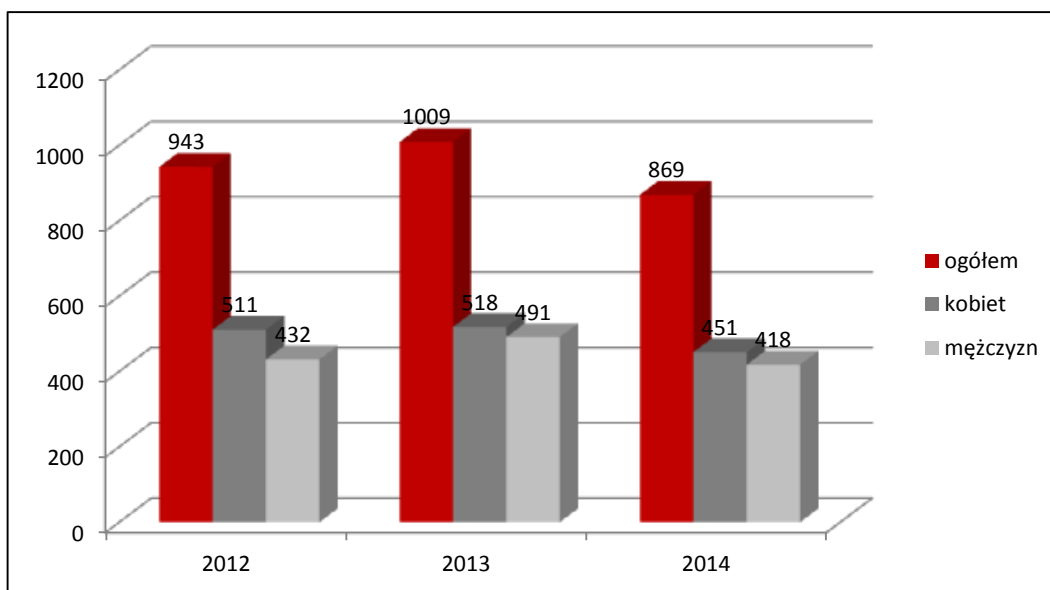
Liczba podmiotów gospodarczych wzrasta z roku na rok. W sektorze publicznym w ostatnich latach również odnotowuje się wzrost liczby podmiotów. W podziale na sektory własnościowe największą liczbę jednostek zanotowano wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (1399 podmiotów). Na terenie gminy działają ponadto 40 spółek handlowych, 4 spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, 5 spółdzielni oraz 33 stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Tabela 8 Zestawienie podmiotów gospodarczych wg sekcji i działów PKD 2007 w Gminie Łązy, stan na 31.12.2014 r

sekcja PKD 2007	liczba podmiotów w 2014 r.
A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	28
C przetwórstwo przemysłowe	175
D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
F budownictwo	171
G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	606
H transport i gospodarka magazynowa	102
I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	48
J informacja i komunikacja	51
K działalność finansowa i ubezpieczeniowa	50
M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	107
N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	45
O administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9
P edukacja	45
Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna	53
R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29
SiT pozostała działalność usługowa i T gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	40

Źródło: GUS, BDL

Rysunek 8 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2012-2014

Źródło: PUP w Zawierciu

Zgodnie z danymi PUP w Zawierciu za rok 2014 na terenie gminy Łąży w 2014 r. było zarejestrowanych 869 osób bezrobotnych. Na terenie Gminy obserwuje się niewielką przewagę bezrobotnych kobiet, co jest zgodne z tendencją dla całego kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim w roku 2014 zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych w gminie.

3 Określenie stopnia aktualności dokumentów strategicznych, przewidywanych zmian i zamierzeń Gminy

Zgodnie ze stanem z grudnia 2014r. Gmina Łazy dysponuje następującymi dokumentami strategicznymi:

- Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Łazy,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2015,
- Dokumenty określające warunki zagospodarowania przestrzennego (Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łazy oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Wszelkie działania zmierzające do optymalizacji lokalnej gospodarki energetycznej przyczyniają się do realizacji wszystkich założeń strategicznych Gminy Łazy w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego:

- Poprawa wykorzystania walorów geograficzno - przyrodniczych oraz dziedzictwa historyczno - kulturowego dla rozwoju gospodarczego gminy.
- Rozbudowa oraz unowocześnianie infrastruktury technicznej gminy, między innymi poprzez zwiększenie aktywności inwestycyjnej z wykorzystaniem programów pomocowych kraju i Unii Europejskiej.
- Wzrost wykształcenia mieszkańców, ich świadomości społecznej oraz zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych.

Na terenie Gminy obowiązują ponadto dokumenty programowe, dla realizacji, których optymalizacja gospodarki energetycznej nie wykazuje żadnego wpływu:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łazy na lata 2014 - 2020,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2016,
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Łazy na lata 2014 - 2015.

3.1 Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Łazy

Strategia jest długofalowym planem działania określającym główne cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy, których realizacja służy zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Dokument systematyzuje dotychczasowe działania oraz w zakresie długoterminowym pozwala określić wizję gminy w przyszłości, określa cele rozwojowe, pozwala na analizę zasobów, funduszy i czasu potrzebnych na ich realizację oraz sposób i stopień zaangażowania poszczególnych podmiotów w ich realizację.

„Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Łazy” została przyjęta Uchwałą Nr XII/128/08 Rady Miasta Łazy z dnia 25 lutego 2008r. Dokument formułuje następujące cele strategiczne:

- jakość życia,
- przedsiębiorczość,
- kultura i edukacja,
- turystyka i organizacja czasu wolnego,
- współpraca partnerska - współpraca zagraniczna oraz partnerstwo regionalne,
- rozwiązywanie problemów społecznych,
- infrastruktura i ochrona środowiska,
- ochrona zdrowia,
- rozwój obszarów wiejskich,
- rewitalizacja miasta Łazy,
- informatyzacja,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

„Zgodnie z określoną wizją, miasto i gmina Łazy będą postrzegane, jako znaczący ośrodek turystyczno - rekreacyjny w województwie, zwłaszcza w dziedzinie wypoczynku weekendowego. Łazy odznaczać się będą urokliwym centrum miasta, przyciągającym zarówno przejezdnych, jak i mieszkańców gminy. Rozwój atrakcyjnej infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej uda się osiągnąć z zachowaniem wysokiej, jakości środowiska przyrodniczego i walorów przyrodniczo - krajobrazowych. Gmina charakteryzować się będzie również ciekawą architekturą zabudowy mieszkaniowej oraz atrakcyjnymi terenami rezydencjalnymi i letniskowymi, których urok podkreślać będzie różnorodność zakomponowanych terenów zielonych na obszarze całego miasta i gminy. Atrakcyjność miasta i gminy Łazy, jako ośrodka turystyczno - rekreacyjnego podnosić będzie również prężnie działające tutaj środowisko kulturalne, w tym w zakresie twórczości amatorskie, które oferuje szeroką gamę wydarzeń i imprez dla mieszkańców i przyjezdnych”.

3.2 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2015

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, ustala cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

Działania takie winny być zgodne z regulacjami prawnymi Unii Europejskiej oraz założeniami krajowej polityki ekologicznej. Gminne Programy przedstawiają konkretny plan działań zarówno krótkookresowy jak i długookresowy.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2015” został przyjęty Uchwałą nr XVIII/154/12 Rady Miasta Łazy z dnia 28 czerwca 2012r. a jako cel nadrzędny Programu ustanowiono *„Zapewnienie wysokiej, jakości życia mieszkańców gminy Łazy poprzez poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”*.

3.3 Dokumenty określające warunki zagospodarowania przestrzennego

3.3.1 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łazy

Na terenie Gminy Łazy obowiązuje „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łazy, przyjęty Uchwałą Rady Miasta Łazy Nr XLII/341/06 z dnia 25 października 2006 r.

3.3.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta i gminy Łazy

Drugim dokumentem regulującym warunki zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Łazy jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta i gminy Łazy”- Uchwała Nr IV/21/15 Rady Gminy Łazy z dnia 22 stycznia 2015r.

4 Charakterystyka systemów energetycznych, szacunek i prognoza zapotrzebowania na paliwa

4.1 System ciepłowniczy

W Gminie Łazy zapotrzebowanie na ciepło pokrywane jest głównie z kotłowni prywatnych. Na terenie Gminy infrastrukturę sieciową ciepłą posiada również spółka TAURON Ciepło Sp. z o.o.

4.1.1 Infrastruktura systemu ciepłowniczego

Z informacji uzyskanej od spółki TAURON Ciepło Sp. z o.o. wynika, iż:

- Łączna długość sieci ciepłowniczych na terenie Gminy Łazy wynosi:

Tabela 9 Długość sieci ciepłowniczej na terenie Gminy Łazy

Rok	Długość sieci				Straty przesyłowe ciepła [%]
	łącznie [m]	w tym sieć preizolowana [m]	w tym sieć tradycyjna [m]	w tym sieć napowietrzna [m]	
2014	1 676	437	1 239	0	Okolo 5

Źródło: Tauron Ciepło Sp. z o.o.

- Liczba węzłów ciepłowniczych na terenie Gminy Miasto Łazy wynosi:

Tabela 10 Liczba węzłów ciepłowniczych na terenie Gminy Łazy

Rok	Liczba węzłów	
	grupowych [szt.]	indywidualnych [szt.]
2014	1	0

Źródło: TAURON Ciepło Sp. z o.o.

Stacja Grupowa pracuje wg. tabeli temperatur 90/70°C jednak z zachowaniem zasady, że temperatura zasilania nie będzie niższa od 75°C (krzywej grzewczej na 75°C). Zewnętrzna instalacja odbiorcza dostarcza ciepło do 25 indywidualnych węzłów ciepłych, będących własnością poszczególnych Odbiorców ciepła. Węzły te dla układu, co pracują, jako zmieszania pompowego, a dla cwg jako wymiennikowe.

Istniejący węzeł grupowy będący w eksploatacji TAURON Ciepło Sp. z o.o. jest w stanie dobrym, wymagający jedynie konserwacji harmonogramowej. W węźle ciepłym pracują dwie pompy obiegowe z możliwością regulacji obrotów oraz dwie pompy uzupełniające firmy Grundfoss. Transformacja ciepła odbywa się w wymiennikach płaszczowo-rurowych JAD 6/50. W węźle zabudowana jest automatyka firmy Danfoss.

- Aktualny stan techniczny sieci ciepłowniczej

Na sieci znajduje się 6 komór ciepłowniczych, których ostatni przegląd wykonany był 13 marca 2015 roku. Zawory w komorach w stanie dobrym wymagające jedynie drobnej

konserwacji izolacja również w stanie dobrym z drobnymi fragmentami do uzupełnienia. Natomiast pierwsze zawory odcinające znajdujące się w węzłach u Odbiorców będące własnością TAURON Ciepło Sp. z o. o. nadają się do wymiany.

- Źródła ciepła sieciowego oraz ilość wytworzonego ciepła

Tabela 11 Dane dotyczące wytwarzania ciepła na terenie Gminy Łazy przez spółkę TAURON Ciepło Sp. z o.o.

DANE DOTYCZĄCE WYTWARZANIA CIEPŁA					
	Źródło ciepła nr 1	Źródło ciepła nr 2	Źródło ciepła nr 3	Źródło ciepła nr 4	Źródło ciepła nr 5
Wyszczególnienie	Kocioł	Zlikwidowano listopad 2010	Kocioł	Kocioł	Kocioł
DANE DOTYCZĄCE ŹRÓDEŁ CIEPŁA					
	Źródło ciepła nr 1	Źródło ciepła nr 2	Źródło ciepła nr 3	Źródło ciepła nr 4	Źródło ciepła nr 5
Typ kotła/urządzenia	WCO 80	--	WCO 80	WCO 80	WCO 80
Rok uruchomienia kotła	1983	--	1983	1983	1983
Czynnik grzewczy	woda	--	woda	woda	woda
Rodzaj paliwa	miat	--	miat	miat	miat
Wydajność nominalna	1,1 MW	--	1,1 MW	1,1 MW	1,1 MW
Sprawność nominalna	70 %	--	70 %	70 %	70 %
Stan techniczny	Awaria części ciśnieniowej	--	dobry	dobry	dobry

Źródło: TAURON Ciepło Sp. z o.o.

Sprzedaż ciepła w roku 2014 kształtowała się zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tabela 12 Sprzedaż ciepła na terenie Gminy Łąży przez Tauron Ciepło Sp. z o.o. w roku 2014

rok		Zródło ciepła nr 1
		2014
moc cieplna zamówiona [MW]		2,55
moc cieplna wytworzona [MW]		--
produkcja ciepła sumarycznie [GJ/rok]		19 271,3
zużycie ciepła na potrzeby własne, w tym:	cele grzewcze [GJ/rok]	--
	ciepła woda użytkowa [GJ/rok]	--
	potrzeby bytowe/technologia [GJ/rok]	671,8
sprzedaż ciepła z podziałem na:	cele grzewcze [GJ/rok]	19 271,3
	ciepła woda użytkowa [GJ/rok]	7 363
	potrzeby bytowe/technologia [GJ/rok]	--

Źródło: TAURON Ciepło Sp. z o.o.

4.1.2 Obecne zapotrzebowanie na ciepło

Obecne zapotrzebowanie na ciepło w Gminie oszacowane zostało na podstawie:

- danych z ewidencji podatkowej osób fizycznych i prawnych,
- danych GUS,
- wizytacji w terenie (w zakresie ocieplenia),
- 80 ankiet sporządzonych na cele PONE,
- danych Tauron Ciepło S.A.
- danych z UM Łąży dotyczących charakterystyki obiektów komunalnych.

W ramach prac obliczono sumaryczne zużycie energii na cele grzewcze w obiektach ogrzewanych za pomocą indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy w sektorze mieszkaniowym, usługowym i komunalnych (źródła ciepła oparte na węglu, gazie, biomasie, oleju opałowym, i innych paliwach kopalnianych uwzględniono również instalacje solarne do podgrzewania C.W.U) - w roku 2014 wyniosło **80360 MWh**.¹

Ciepło sieciowe na terenie gminy rozprowadza jeden podmiot - TAURON Ciepło Sp. z o.o. Ciepło dostarczane jest na terenie Gminy Łąży do odbiorców sektora mieszkaniowego i usługowego.

¹ Wartość ta nie ujmuje źródeł ciepła opartych na energii elektrycznej, gdyż dystrybutor energii Spółka TAURON Dystrybucja przekazała informację dotyczącą całościowego zużycia energii na terenie Gminy w tym również do celów oświetleniowych. Zużycie energii na terenie gminy dla tego nośnika odnosi się zatem do jego całkowitego zużycia bez względu na rodzaj wykorzystania (cele grzewcze czy oświetleniowe).

Sumaryczne zużycie energii na cele grzewcze w sektorze mieszkaniowym i usługowym dotyczące ciepła sieciowego w roku 2014 wyniosło **9388 MWh**.

Zapotrzebowanie na ogrzewanie pokrywane innymi nośnikami: olejem, energią solarną, biomasą oraz innymi paliwami wynosi **1282 MWh**.

Zapotrzebowanie na ogrzewanie pokrywane gazem ziemnym wynosi **15 844 MWh** i zostanie przeliczone w rozdziale dotyczącym paliw gazowych.

Całkowite zużycie energii finalnej na cele grzewcze w sektorach: mieszkaniowym, usługowym i komunalnych stanowi sumę energii zużytej do celów grzewczych w indywidualnych źródłach ciepła oraz energii zużytej na cele grzewcze dotyczącej ciepła sieciowego i wynosi **73 903 MWh²**.

4.1.3 Szacowane zmiany zapotrzebowania na ciepło

Zmiany zapotrzebowania na ciepło do roku 2030 wynikać będą z zagospodarowania terenów rozwojowych (głównie budownictwo jednorodzinne) oraz działań modernizacyjnych istniejącego budownictwa. Zmniejszenie zapotrzebowania na moc cieplną w wyniku działań termomodernizacyjnych będzie prawdopodobnie kompensowane przez wzrost zapotrzebowania wynikający z powstawania nowych budynków oraz rozwoju działalności gospodarczej i usługowej.

Szacunkowy wzrost zapotrzebowania na ciepło określony został dla trzech scenariuszy rozwoju:

- Przetrwania
- Odniesienia
- Postępu

W scenariuszu odniesienia realna wielkość wzrostu określona została na podstawie zmian zapotrzebowania na ciepło w ostatnich latach dla budynków mieszkalnych na podstawie średniego przyrostu tego typu lokali w latach 2005-2013 na poziomie: 3 budynków mieszkalnych rocznie o średniej 110 m².

W scenariuszu przetrwania założono powstawanie tylko 2 budynków mieszkalnych rocznie. W scenariuszu postępu przyjęto powstanie 5 budynków mieszkalnych rocznie. Dodatkowo uwzględniono spadek zapotrzebowania na ciepło istniejących budynków wynikający z przedsięwzięć termomodernizacyjnych i termorenowacyjnych. W przypadku każdego ze scenariuszy przyjęto spadek zapotrzebowania na ciepło o 0,5% rocznie od momentu

---

² Wartość ta nie obejmuje zużycia energii finalnej związanej z wykorzystaniem, jako nośnika grzewczego energii elektrycznej oraz paliwa gazowego zapotrzebowanie na te nośniki zostało określone w późniejszych punktach opracowania

wyjściowego, co jest wartością średnią określoną na podstawie informacji Ministerstwa Gospodarki.

W obliczeniach zapotrzebowania na ciepło pominięto potencjalną budowę nowych budynków gminnych i usługowych oraz oszczędności wynikające z możliwych termomodernizacji tych budynków. Zapotrzebowanie na energię cieplną tych budynków stanowi, bowiem niewielką część całkowitego zapotrzebowania gminy i nie wpływa znacząco na całkowity bilans energii.

Tabela 13 Szacowane zmiany zapotrzebowania na ciepło

Scenariusz	Wartość	Wyszczególnienie w latach				
		2014	2015	2020	2025	2030
Przetrwania	Nowe budynki mieszkalne	-	2	10	10	10
	Wzrost zapotrzebowania [MWh]	-	17,60	88,00	88,00	88,00
	Spadek zapotrzebowania (termomodernizacje) [%]	-	1,0%	3,5%	6,0%	8,5%
	Zapotrzebowanie na ciepło [MWh]	73903,0	73181,6	71404,4	69556,8	67709,2
Odniesienia	Nowe budynki mieszkalne	-	3	15	15	15
	Wzrost zapotrzebowania [MWh]	-	26,40	132,00	132,00	132,00
	Spadek zapotrzebowania [%]	-	1,0%	3,5%	6,0%	8,5%
	Zapotrzebowanie na ciepło [MWh]	73903,0	73190,4	71448,4	69600,8	67753,2
Postępu	Nowe budynki mieszkalne	-	5	23	23	23
	Wzrost zapotrzebowania [MWh]	-	44,00	202,40	202,40	202,40
	Spadek zapotrzebowania [%]	-	1,0%	3,5%	6,0%	8,5%
	Zapotrzebowanie na ciepło [MWh]	73903,0	73208,0	71518,8	69671,2	67823,6

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie danych zawartych w powyższych tabelach można oszacować, że sumaryczne zapotrzebowanie na ciepło na terenie gminy do roku 2030 nie przekroczy:

- **67 709 MWh** - scenariusz przetrwania,
- **67 753 MWh** - scenariusz odniesienia,
- **67 823 MWh** - scenariusz postępu.

Prognozowane zapotrzebowanie na energię cieplną określone jest również przez dokument Ministerstwa Gospodarki z dnia 10 listopada 2009 roku: „Prognozy i zapotrzebowania na paliwa i energię do roku 2030” załącznik 2 „do prognozy energetycznej Polski do 2030 roku”. Szacuje się, że do roku 2030 zapotrzebowanie na energię potrzebną do ogrzewania budynków w porównaniu z rokiem 2006 wzrośnie o około 50% (zgodnie z tabelą 14).

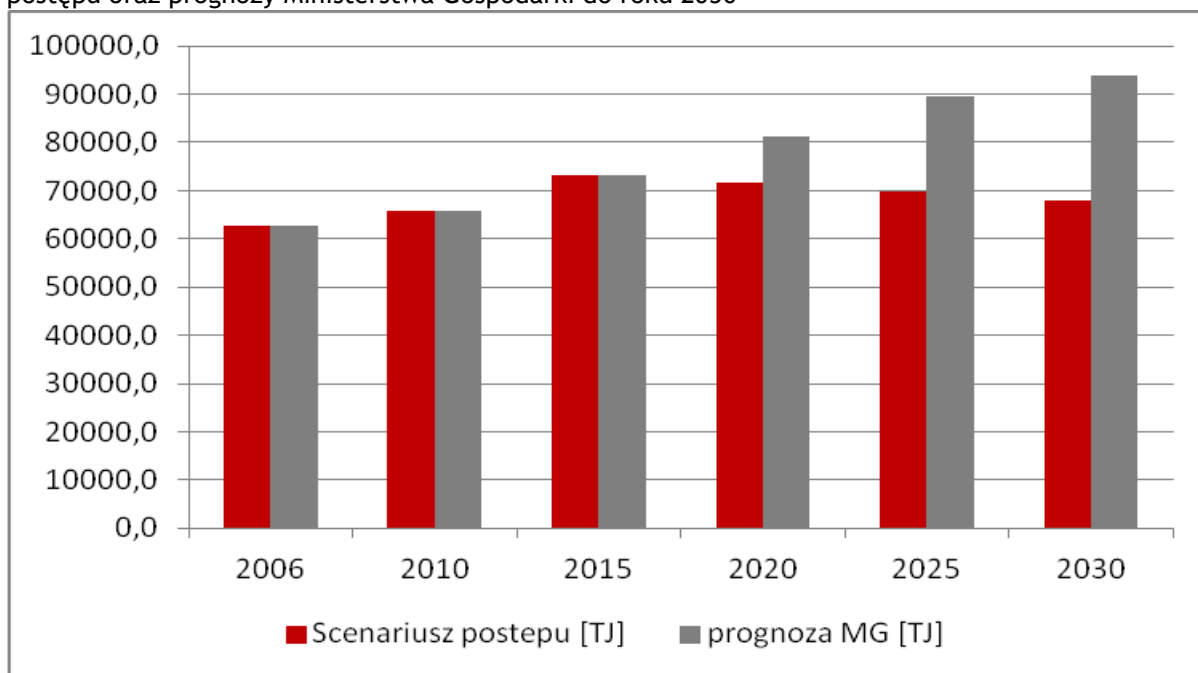
Tabela 14 Procentowy wzrost zapotrzebowania na energię w Polsce w latach 2006 - 2030

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
Ciepło		105%	117%	130%	143%	150%
En. Elektryczna	Wartość wyjściowa	94%	104%	117%	137%	155%
Gaz ziemny		95%	103%	111%	122%	129%
Węgiel		88%	82%	83%	84%	85%
Produkty naftowe		102%	105%	110%	120%	127%
En. Odnawialna		109%	119%	140%	147%	159%

Źródło: Ministerstwo Gospodarki

Wartości przyszłego zapotrzebowania na ciepło potrzebne do ogrzewania budynków oszacowane dla Gminy Pilica nawet w przypadku scenariusza postępu nie przekroczą prognoz Ministerstwa Gospodarki dla Polski.

Rysunek 9 Porównanie prognoz wzrostu zapotrzebowania na ciepło w MWh dla Gminy - scenariusz postępu oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030

Źródło: Opracowanie własne

Niewielki wzrost zapotrzebowania na ciepło wiąże się przede wszystkim ze spadkiem energochłonności budynków. Widać wyraźnie, iż w przypadku średniej wielkości gminy, ze sporym potencjałem do termomodernizacji w kolejnych latach będzie występować zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło. Dlatego w okresie najbliższych 15 lat nie prognozuje się nagłych wzrostów zapotrzebowania, które wpłynęłyby na bezpieczeństwo energetyczne gminy. W chwili obecnej ani w horyzoncie czasowym do 2030r. na terenie

gminy nie istnieje realne zagrożenie w ograniczeniu dostaw ciepła i paliw, a potencjał możliwych oszczędności jest znaczący.

4.1.4 Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej

Zgodnie z informacją uzyskaną od spółki TAURON Ciepło Sp. z o.o. w najbliższych latach oprócz corocznych remontów spółka nie przewiduje żadnych modernizacji.

Spółka nie przesłała żadnych informacji odnośnie planów rozwoju sieci na terenie Gminy.

4.2 System elektroenergetyczny

Dystrybutorem energii elektrycznej na terenie Gminy Łazy jest TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Będzinie. Obszar Gminy zasilany jest z głównych punktów zasilających 110/15 kV.

Na terenie Gminy infrastrukturę sieciową posiada również spółka PKP ENERGETYKA S.A.

4.2.1 Infrastruktura spółki TAURON Dystrybucja S.A.

Charakterystykę sieci SN i nN przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 15 Charakterystyka sieci SN i nN na terenie Gminy Łazy

Miasto/Gmina	Długość linii napowietrznej SN [km]	Długość linii kablowych SN [km]	Długość linii napowietrznych nN [km]	Długość linii kablowych nN [km]
Miasto i Gmina Łazy	78,676	30,27	138,476	20,459

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

W skład sieci elektroenergetycznej wchodzi:

- GPZ Łazy - stacja 110/15 kV,
- Stacje SN/nN zgodnie z poniższym zestawieniem tabelarycznym.

Tabela 16 Zestawienie stacji SN/nN, na terenie gminy Łazy

Kod stacji	Nazwa	Rodzaj stacji	Poziom napięcia kV	Własność
S-143	CENTURIA 1	MSTw 20/2x630	15	TD S.A.
S-152	ŁAZY MO	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-171	ŁAZY OSIEDLE ZMS T-3 KOTŁOWNIA	wkomponowana	15	TD S.A.
S-172	ŁAZY OSIEDLE ZMS T-1 SPÓŁDZIELCZA	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-173	ŁAZY PODLESIE	Gliwice 2	15	TD S.A.
S-174	ŁAZY OSIEDLE ZMS T-2	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-193	CHRUSZCZOBRÓD 1 TARTAK	B2A	15	TD S.A.
S-194	CHRUSZCZOBRÓD 2 PIASKI	B2A	15	TD S.A.
S-195	CHRUSZCZOBRÓD 3 POWIATOWA	B2A	15	TD S.A.
S-196	GLĄZÓWKA	STS	15	TD S.A.

Kod stacji	Nazwa	Rodzaj stacji	Poziom napięcia kV	Własność
S-197	ŁĄŻY KOŚCIUSZKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-200	ŁĄŻY POCZTOWA	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-202	ŁĄŻY KĄTY BORY	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-203	ŁĄŻY STARA CEMENTOWNIA	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-205	ŁĄŻY DASZYŃSKIEGO	STS	15	TD S.A.
S-206	ŁĄŻY HYDROFORNIA	MSTw 20/500	15	TD S.A.
S-207	ŁĄŻY OSIEDLE 30-LECIA	STS 20/250	15	TD S.A.
S-208	ŁĄŻY MŁYNEK	STSpbK 20/250	15	TD S.A.
S-209	ŁĄŻY BRZozowa PRK	wkomponowana	15	TD S.A.
S-211	ROKITNO SZLACHECKIE 1	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-212	ROKITNO SZLACHECKIE 2	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-213	ROKITNO SZLACHECKIE 3 RSP	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-214	ROKITNO SZLACHECKIE 4	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-215	TRZEBYCZKA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-216	TURZA	STSpK 20/250	15	TD S.A.
S-217	WIESIÓŁKA	STS	15	TD S.A.
S-218	WYSOKA 1 KOŚCIUSZKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-219	WYSOKA 2 PGR OGRODOWA	STSpb 20/250	15	TD S.A.
S-220	WYSOKA 3 SZKOŁA	STS	15	TD S.A.
S-221	WYSOKA 4 SPORTOWA	STSpu 20/400	15	TD S.A.
S-222	WYSOKA 5 LEŚNA	STS	15	TD S.A.
S-223	KUŹNICA MASŁOŃSKA	STS	15	TD S.A.
S-224	NIEGOWONICE DĘBINA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-225	GRABOWA 1 WIEŚ	STSp 20/250	15	TD S.A.
S-226	GRABOWA 2 SOSINKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-227	GRABOWA 3 ZAWĄGRÓDŹ	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-228	GRABOWA 4 PIASKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-229	GRABOWA 5 BOJEC	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-230	GRABOWA 6 SKALNA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-231	MITRĘGA	STsb 20/250	15	TD S.A.
S-232	NIWA ZAGÓRCZAŃSKA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-233	NIEGOWONICE 1	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-234	NIEGOWONICE 2 PGR	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-235	NIEGOWONICE 3 RSP	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-236	NIEGOWONICE 4 DĄBROWSKIEGO	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-237	NIEGOWONICE 5 CICHA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-238	NIEGOWONICE 12 PASIEKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-359	CIĄGOWICE RS	wieżowa	15	TD S.A.
S-360	WYSOKA TUCZARNIA	STS	15	wł.odb.
S-369	CIĄGOWICE 2 SZKOŁA - WODOCIĄGI	MSTw 20/630	15	wł.odb.
S-393	NIEGOWONICE 6	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-394	SŁOTWINA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-395	NIEGOWONICE 7	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-396	NIEGOWONICE 8	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-397	NIEGOWONICZKI BŁĘDOWSKA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-398	NIEGOWONICE UJĘCIE WODY	STSa 20/250	15	wł.odb.
S-399	CENTURIA OŚRODEK HARCERSKI	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-414	WYSOKA 6	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-421	HUTKI KANKI 2 HYDROFORNIA	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-439	ROKITNO SZLACHECKIE 5	STSa 20/250	15	TD S.A.

Kod stacji	Nazwa	Rodzaj stacji	Poziom napięcia kV	Własność
S-440	ROKITNO SZLACHECKIE 6	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-447	ŁAZY PIEKARNIA	MSTw 20/630	15	wł.odb.
S-472	CIĄGOWICE 3 RUCH	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-474	CHRUSZCZOBÓD 4	STSB 20/250	15	TD S.A.
S-478	ROKITNO SZLACHECKIE 7	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-479	ROKITNO SZLACHECKIE 8	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-488	ROKITNO SZLACHECKIE UJĘCIE WODY	STSa 20/250	15	wł.odb.
S-489	HUTKI KANKI 1	STSB 20/250	15	TD S.A.
S-501	ŁAZY STARE BOISKO 1	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-503	ŁAZY OSIEDLE ZMS	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-510	ŁAZY FOLWARK 2	STSa 20/250	15	TD S.A.
S-514	CHRUSZCZOBÓD 5	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-519	ŁAZY STARE BOISKO 2	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-542	WYSOKA 7 ROBOTNICZA	STSB 20/250	15	TD S.A.
S-564	TURZA ESTE	STL-4	15	wł.odb.
S-568	MICHAŁÓWEK	MSTw 20/630	15	TD S.A.
S-584	CIĄGOWICE JEDNOSTKA WOJSKOWA 1	STS	15	TD S.A.
S-589	ŁAZY CENTRUM	STL-4	15	TD S.A.
S-599	ŁAZY WYSOCKA	STSp 20/250	15	TD S.A.
S-604	KOŚCIUSZKI SZKOŁA	MRwb 20/630-4	15	TD S.A.
S-607	ŁAZY OGRODOWA	STSpb 20/250	15	TD S.A.
S-637	ŁAZY SPÓŁKA CERAMICZNA "A"	STS	15	wł.odb.
S-638	ŁAZY ŁZMO SPÓŁKA CERAMICZNA "B"	murowana	15	wł.odb.
S-638	ŁAZY ŁZMO SPÓŁKA CERAMICZNA "B"	murowana	15	wł.odb.
S-651	RSPU NIEGOWONICE KAMIENIOŁOMY	wieżowa	15	wł.odb.
S-657	WYSOKA ZAKŁAD PRZETWÓRSTWA MIĘSNEGO "NELPOL"	MSTw 20/630-2	15	wł.odb.
S-658	PKP KAZIMIERÓWKA	murowana	15	wł.odb.
S-665	WYSOKA CEMENTOWNIA NOWINY	wkomponowana	15	wł.odb.
S-666	NIEGOWONICE 13 DĄBROWSKA	STSp 20/250	15	TD S.A.
S-676	STALOBREX WYSOKA	wkomp	15	wł.odb.
S-682	STALOBREX WYSOKA 2		15	wł.odb.
S-690	ŁAZY PKP -TRÓJKĄT		15	wł.odb.
S-696	CHRUSZCZOBÓD PISAKI	STSp	15	TD S.A.
S-710	ŁAZY OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW		15	wł.odb.

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

W stacjach transformatorowych SN/nN znajdują się transformatory olejowe o uzwojeniu miedzianym lub aluminiowym.

Zgodnie z otrzymaną od spółki TAURON Dystrybucja S.A. korespondencją liczba przyłączy do sieci SN i nN na dzień 18.05.2015 wyniosła 4328.

Na terenie Gminy Łązy dodatkowo znajduje się elektrownia fotowoltaiczna o mocy 4 kW. Ilość energii wyprodukowanej w 2014 roku z przedmiotowej instalacji wyniosła 1,143 MWh.

W odpowiedzi na przesłaną korespondencję Spółka TAURON Dystrybucja S.A. udostępniła zestawienie prac remontowych i modernizacyjnych przeprowadzonych w obrębie

infrastruktury sieciowej na terenie Gminy. Zakres prac przedstawiony zostaje w poniższej tabeli.

Tabela 17 Prace modernizacyjne i remontowe przeprowadzone w obrębie sieci na terenie Gminy

Wykaz wykonanych remontów i modernizacji	
SN	Wymiana przewodów gołych na izolowane w linii napowietrznej 15 kV rel: Łązy Niegowonice na odcinku pomiędzy łącznikami SN nr 141 - nr 630 z odgałęzieniami do stacji S-215 Trzebyczka i S-224 Dębina, Linia kablowa 15(20)kV typu 3xXUHAKXS 1x120mm ² dł. 788(840) m wykonana jako zejście z istniejącej linii napowietrznej 15kV relacji: Łązy - Siewierz ze stanowiska słupowego nr 73 A z istniejącego rozłącznika z uziemnikiem nr 695 do nowo wybudowanej stacji S-718 Chruszczobród Kopalnia Dolomitu.
SN	Wymiana istniejącej stacji transformatorowej 15/0,4 kV S-194 Chruszczobród 2.
SN	Wymiana izolatorów w linii 15 kV rel: Łązy - Ogrodzieniec.
SN	Przebudowa linii kablowej 15(20) kV relacji: stacja GPZ Łązy do S-447 Łązy Piekarnia - kabel typu XRUHAKXS 3x1x240/25 mm ² długości 234 m.
SN	Przebudowa linii kablowej 15(20) kV relacji: stacja S-173 Łązy Podlesie do S-503 Łązy Osiedle ZMS Wyzwolenia - kabel typu XRUHAKXS 3x1x240/25 mm ² długości 257 m.
SN	Wymiany odcinka kabla relacji: stacja S-503 Łązy Osiedle ZMS - wyjście na linie napowietrzną odt. nr 183 zabudowanego w linii 15 kV rel: Łązy - S-203 - kabel typu XRUHAKXS 3x1x240/25 mm ² 140 m.
SN	Budowa stacji transformatorowa 15/04kV S-696 Chruszczobród Piaski typu STSp 20/250
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-233 Niegowonice I SKR - łączna długość 3509 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-393 Niegowonice VI - łączna długość 4790 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-236 Niegowonice IV- łączna długość 2957 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-234 Niegowonice II - łączna długość 3617 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-237 Niegowonice V - łączna długość 2983 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-235 Niegowonice III - łączna długość 3510 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-395 Niegowonice VII - łączna długość 3506 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-396 Niegowonice VIII - łączna długość 2253 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Niegowonice ze stacji transformatorowej S-238 Niegowonice Pasieki - łączna długość 1087 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-211 Rokitno Szlacheckie I - łączna długość 1716 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-212 Rokitno Szlacheckie II - łączna długość 2210 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-214 Rokitno Szlacheckie IV - łączna długość 2447 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-213 Rokitno Szlacheckie III RSP - łączna długość 393 m

Wykaz wykonanych remontów i modernizacji

nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-439 Rokitno Szlacheckie V - łączna długość 1164 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-440 Rokitno Szlacheckie VI - łączna długość 2034 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-479 Rokitno Szlacheckie VIII - łączna długość 2308 m
nN	Przebudowa sieci napowietrznej nN w miejscowości Rokitno Szlacheckie ze stacji transformatorowej S-478 Rokitno Szlacheckie VII - łączna długość 3560 m

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

4.2.2 Obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną

Sprzedaż energii elektrycznej przez spółkę TAURON Dystrybucja S.A.

Sprzedaż energii elektrycznej odbywa się według trzech planów taryfowych:

- Grupa taryfowa C - Zasilanych z sieci elektroenergetycznych niskiego napięcia o prądzie znamionowym zabezpieczenia przedlicznikowego w torze prądowym większym od 63 A, z rozliczeniem za pobraną energię elektryczną,
- Grypa taryfowa G - Niezależnie od napięcia zasilania i wielkości mocy umownej z rozliczeniem za pobraną energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych, pomieszczeń gospodarczych itp.,
- Grupa taryfowa R - Dla odbiorców przyłączanych do sieci, niezależnie od napięcia znamionowego sieci, których instalacje za zgodą Operatora nie są wyposażone w układy pomiarowo-rozliczeniowe.

Obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną określone zostało na podstawie informacji udostępnionych przez TAURON Dystrybucja S.A., zamieszczonych w tabeli poniżej.

Tabela 18 Zestawienie odbiorców posiadających umowy o świadczenie usług dystrybucji (TPA)

Odbiorcy posiadający umowy o świadczenie usług dystrybucji (TPA) 2009 - 2014								
Obszar TD/gr. taryf.	rok	WN		SN		nN		razem
		liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	MWh
m. Łazy	2009	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	2010	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	2011	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	2012	0	0,00	0	0,00	1	6,96	6,96
	2013	0	0,00	0	0,00	5	14,26	14,26
	2014	0	0,00	0	0,00	11	38,16	38,16

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

Zestawienie dotyczące klientów posiadających umowy kompleksowe przedstawione zostaje w poniższej tabeli.

Tabela 19 Zestawienie odbiorców posiadających umowy kompleksowe

Odbiorcy posiadający umowy kompleksowe 2009 - 2014												
Obszar TD/gr. taryf.	rok	WN		SN		C		R		G		razem
		liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	liczba odbiorców	MWh	MWh
m. Łązy	2009	0	0,00	2	239,28	277	3 767,07	0	0,00	3 472	6 373,28	10 379,63
	2010	0	0,00	2	323,82	269	3 382,92	0	0,00	3 450	6 447,55	10 154,29
	2011	0	0,00	2	296,71	259	3 042,34	0	0,00	3 449	6 501,88	9 840,93
	2012	0	0,00	2	327,18	252	2 982,41	0	0,00	3 428	6 282,60	9 592,19
	2013	0	0,00	2	323,37	233	2 983,50	0	0,00	3401	6 205,44	9 512,31
	2014	0	0,00	2	297,68	189	2 733,46	0	0,00	3378	5 936,65	8 967,79

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

Z powyższego zestawienia wynika, iż zużycie energii elektrycznej w roku 2014 przez odbiorców posiadających umowy ze spółką TAURON Dystrybucja S.A. wyniosło łącznie **9006 MWh**.

4.2.3 Infrastruktura, plany rozwoju oraz sprzedaż energii PKP ENERGETYKA S.A.

Podstawowe informacje dotyczące infrastruktury sieciowej, planów rozwoju oraz sprzedażą energii w roku 2014 przez spółkę PKP ENERGETYKA S.A. zostało zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 20 Infrastruktura, plany rozwoju spółki PKP ENERGETYKA S.A. na terenie Gminy Łazy

Lp.	Nazwa Stacji transformatorowej / Rozdzielni SN	Nr linii Kolejowej	km linii Kolejowej	ilość transformatorów w Stacji/Moc w kVA	Napięcie zasilania w kV	Odbiorcy	wykaz remontów i modernizacji w ostatnich 3 latach	Planny rozbudowy i modernizacja następne 5 lat	Ocena stanu stacji i rozdzielni
1.	(ST-1 Łazy)	001	277,350	1x400	15/0,4	Elektryczne Ogrzewanie Rozjazdów	nie było	nie planuje się	dobry
2.	(ST-2 Łazy)	001	277,250	2x400	15/0,4	Nastawnie ŁA, oświetl.zewnetrzne,budn.mieszkal.	nie było	nie planuje się	dobry
3.	(ST-3 Łazy)	001	277,285	2x400	15/0,4	Nast. Ła1, EOR, oświetl.zew. ŁA, budyn. nastawni	nie było	nie planuje się	dobry
4.	(ST-4 Łazy)	001	278,485	2x400	15/0,4	Nast. ŁB11, EOR,oświetl.zew. ŁA, budyn. nastawni	nie było	nie planuje się	dobry
5.	(ST-5 Łazy)	001	280,100	2x160	15/0,4	EOR	nie było	nie planuje się	dobry
6.	(ST-6 Łazy)	001	280,500	1x160	15/0,4	EOR	nie było	nie planuje się	dobry
7.	(ST-7 Łazy)	001	280,794	1x160	15/0,4	KATS	nie było	nie planuje się	dobry
8.	(ST-8 Łazy)	001	280,900	1x160	15/0,4	EOR ,PKP S.A. CARGO	nie było	nie planuje się	dobry
9.	(ST-9 Łazy)	001	270,410	2x250	15/0,4	MD Łazy, Koleje Śląskie , Wagonownia	nie było	nie planuje się	dobry
10.	(ST-10 Łazy)	001	281,650	2x250	15/0,4	KS Chruszczobród, EOR	nie było	nie planuje się	dobry
11.	(ST-12 Łazy)	001	283,320	1x400	15/0,4	EOR	nie było	nie planuje się	dobry
12.	RG SN Łazy Trójkąt	001	-	-	15	ST-5, ST-6, ST-9, ST-4	2014/2015	nie planuje się	bardzo dobry
13.	(ST-1 SBL Łazy)	001	283,310	1x63	6/0,4	Urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego	nie było	nie planuje się	dobry
14.	(ST-2 SBL Piecuchy)	001	285,530	1x63	6/0,4	Urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego	nie było	nie planuje się	dobry
15.	(ST-3 SBL Chruszczobród)	001	286,710	1x63	6/0,4	Urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego	nie było	nie planuje się	dobry
16.	(ST-4 SBL Sikorka)	001	289,085	1x63	6/0,4	Urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego	nie było	nie planuje się	dobry
17.	(ST-5 SBL D.G.Ząbk.-Łazy)	001	290,145	1x63	6/0,4	Urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego	nie było	nie planuje się	dobry

Źródło: PKP ENERGETYKA S.A.

Tabela 21 Sprzedaż energii na terenie Gminy przez spółkę PKP ENERGETYKA S.A.

		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	taryfa	liczba odb.	ilość energii [kWh]	liczba odb.	ilość energii [kWh]	liczba odb.	ilość energii [kWh]	liczba odb.	ilość energii [kWh]	liczba odb.	ilość energii [kWh]	liczba odb.	ilość energii [kWh]
umowy kompleksowe	C11	37	365 614	43	298 076	39	242 279	33	273 424	34	237 522	31	237 505
	C12a	40	855 151	41	896 122	41	808 382	40	799 075	38	839 024	3	64 449
	C12b												
	C21	8	1 085 481	7	1 055 524	7	922 693	8	853 120	9	726 956	8	754 510
	C22a	28	1 508 876	28	1 830 768	28	1 367 326	28	1 461 327	28	1 421 570		
	C22b												
	G11	31	38 324	60	53 755	60	76 451	58	87 773	65	97 537	63	86 703
	G12	3	2 719	10	8 091	9	19 259	6	10 816	6	8 240	6	9 285
	suma		147	3 856 165	189	4 142 336	184	3 436 390	173	3 485 535	180	3 330 849	111
umowy dystrybucyjne	C11			2	23 690	1	24 277	1	17 408	2	58 420	8	71 981
	C12a			1	3 777	1	1 030	1	9 214	1	6 251	35	629 680
	C12b												
	C21											2	47 676
	C22a											27	973 192
	C22b												
	G11											3	2 102
	G12												
	suma		0	0	3	27 467	2	25 307	2	26 622	3	64 671	75
razem		147	3 856 165	192	4 169 803	186	3 461 697	175	3 512 157	183	3 395 520	186	2 877 083

Źródło: PKP ENERGETYKA S.A.

4.2.4 Całkowite zużycie energii na terenie Gminy w roku 2014

Całkowite zużycie energii elektrycznej na terenie Gminy w roku 2014 stanowi sumę energii zużytej przez:

- odbiorców posiadających umowy ze spółką TAURON Dystrybucja S.A.,
- odbiorców energii dostarczonej przez spółkę PKP ENERGETYKA S.A.,

i wyniosło ono 11883 MWh.

4.2.5 Szacowane zmiany zapotrzebowania na energię elektryczną

Podobnie jak w przypadku zmian zapotrzebowania na ciepło, wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną wynikać będzie z zagospodarowania terenów rozwojowych. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną będzie wynikało z działań energooszczędnych, natomiast wzrost zapotrzebowania będzie wynikał z powstawania nowych budynków oraz rozwoju działalności gospodarczej usługowej i przemysłu.

W każdym z przypadków rozważano trzy scenariusze rozwoju:

- Przetrwania,
- Odniesienia,
- Postępu.

W przypadku scenariusza przetrwania założony został wzrost zapotrzebowania na poziomie 50% średniego wzrostu. W scenariuszu odniesienia założono stały roczny wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie na poziomie (-) 1 MWh/a (dane historyczne). Jest to wartość średniego spadku w latach 2010-2014. W przypadku scenariusza postępu został założony wzrost zapotrzebowania na poziomie 150% średniego rocznego wzrostu w latach 2010- 2014.

Dodatkowo uwzględniono spadek zapotrzebowania na energię elektryczną, wynikający z przedsięwzięć energooszczędnych. W przypadku każdego ze scenariuszy przyjęto spadek zapotrzebowania na energię elektryczną o 1%/rok od momentu wyjściowego, co jest szacowaną wartością średnią określoną na podstawie danych GUS. Wyniki obliczeń przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 22 Szacowane zmiany zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie do roku 2030

Scenariusz	Wartość	Wyszczególnienie w latach				
		2014	2015	2020	2025	2030
Przetrwania	Wzrost zapotrzebowania [GWh]	0	0,0005	-0,002	-0,0045	-0,007
	Spadek zapotrzebowania (energooszczędność)[%]	0%	3%	8%	13%	18%

	Zapotrzebowanie na en. elektryczną [GWh]	11,88	11,5	10,9	10,3	9,737
Odniesienia	Wzrost zapotrzebowania [GWh]	0	0,001	-0,004	-0,009	-0,014
	Spadek zapotrzebowania (energooszczędność)[%]	0	0,03	0,08	0,13	0,18
	Zapotrzebowanie na en. elektryczną [GWh]	11,88	11,5	10,9	10,3	9,730
Postępu	Wzrost zapotrzebowania [GWh]	0	0,0015	-0,006	-0,0135	-0,021
	Spadek zapotrzebowania (energooszczędność)[%]	0	0,03	0,08	0,13	0,18
	Zapotrzebowanie na en. elektryczną [GWh]	11,88	11,5	10,9	10,3	9,723

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie danych zawartych w tabelach powyżej można oszacować, że sumaryczne zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy do roku 2030 nie przekroczy:

- 9,737 GWh - scenariusz przetrwania,
- 9,730 GWh - scenariusz odniesienia,
- 9,723 GWh - scenariusz postępu.

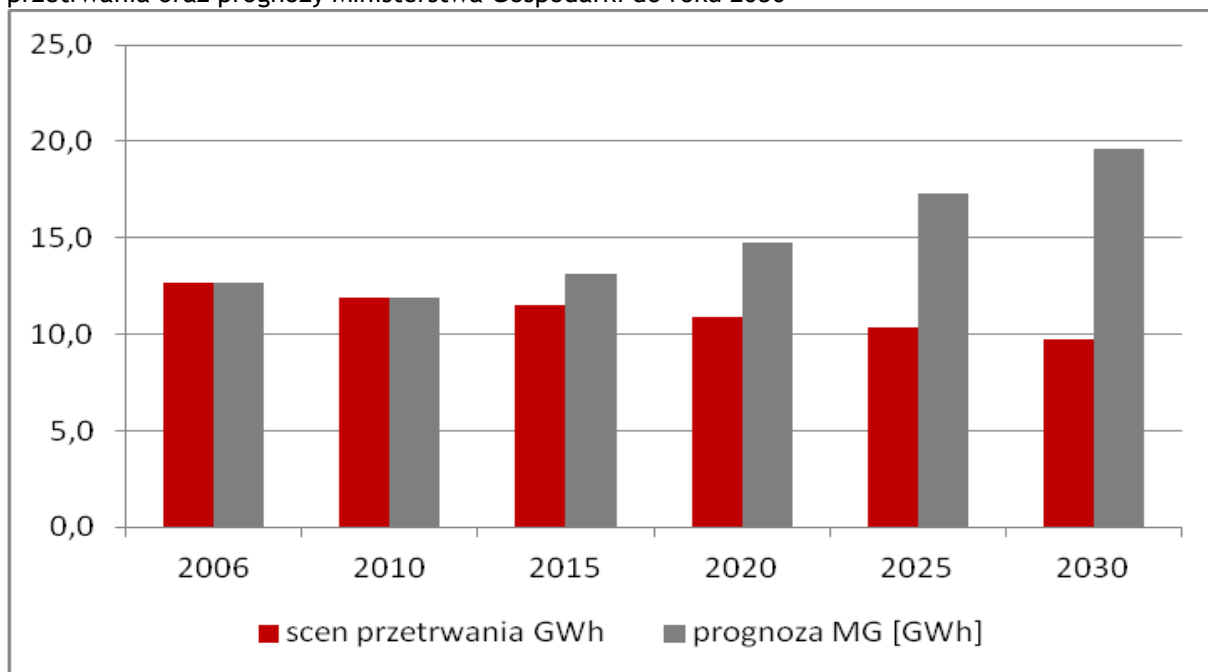
Sumaryczna wartości zapotrzebowania w na energię elektryczną w roku 2030 nawet w przypadku scenariusza przetrwania (najmniejsza redukcja) nie przekracza prognoz Ministerstwa Gospodarki dla Polski.

Tabela 23 Procentowy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w Polsce

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
En. Elektryczna	Wartość wyjściowa	94%	104%	117%	137%	155%

Źródło: Ministerstwo Gospodarki

Rysunek 10 Porównanie prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną w GWh - scenariusz przetrwania oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030

Źródło: Opracowanie własne

Zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie będzie malało stopniowo w miarę stosowania energooszczędnych technologii dostępnych na rynku urządzeń elektrycznych. Nie wyklucza się jednak możliwości gwałtownego wzrostu zapotrzebowania, które spowodowane może być rozbudową sektora przemysłu/usług. Obecny przyrost mieszkań na terenie gminy nie wpłynie znacząco na zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach. Z kolei szacowanie zapotrzebowania przez rozwijający się przemysł jest bezzasadne, gdyż nie jest znany ani zakres ani typ przyszłych inwestycji.

4.2.6 Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Dystrybucji Energii Elektrycznej

W latach 2015 - 2020 Przedsiębiorstwo Dystrybucji Energii Elektrycznej planuje na terenie Gminy następujące działania w zakresie modernizacji systemu energetycznego:

Tabela 24 Plany rozbudowy i modernizacji infrastruktury sieciowej na terenie Gminy do roku 2020

Zakres prac	Rok
Połączenie linii napowietrznej 15 kV relacji: GPZ Siewierz - GPZ Łazy z linią napowietrzną 15 kV relacji: GPZ Łazy - Wysoka oraz budowa stacji transformatorowej w miejscowości Chruszczobród	2020
Połączenia linii napowietrznej 15kV relacji: GPZ Łazy-Niegowonice z linią napowietrzną 15 kV relacji: PZ Rzeka - Chechło	2018
Budowę stacji transformatorowej wraz z powiązaniem SN i wyprowadzeniami n/N w miejscowości Turza gmina Łazy	2016
Modernizacja linii napowietrznej 15 kV relacji: GPZ Łazy - Ogrodzieniec	2020
Wymiana rozdzielni 15 kV w GPZ Łazy	2020
GPZ 110/15 kV Łazy - wzrost zapotrzebowania na moc i energię elektryczną, poprawa parametrów dostarczonej energii, rezerwacja zasilania	2020, 2021
Przebudowa linii napowietrznej 15 kV relacji GPZ Łazy - Niegowonice	2016 2018 2020
Modernizacja linii napowietrznej 15 kV relacji: GPZ Łazy - GPZ Siewierz	2015 2017 2018 2020
Modernizacja linii napowietrznej 15 kV relacji: GPZ Łazy - S-203	2020
Modernizacja linii napowietrznej 15 kV relacji: GPZ Łazy - Wysoka	2020
Modernizacja linii napowietrznej 15 kV relacji: RS Ciągowice - Jednostka Wojskowa	2020
Przebudowa linii napowietrznej 15(20) kV RS Ciągowice - GPZ Łazy	2016
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-171 Łazy Osiedle ZMS T-3 Kottownia	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-173 Łazy Podlesie	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-206 Łazy Hydrofornia	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-207 Łazy Osiedle 30-lecia	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-208 Łazy Młynek	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-209 Łazy Brzozowa PRK	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-542 Wysoka 7 Robotnicza	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Chruszczobród: S-193 Chruszczobród 1 Tartak	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Chruszczobród: S-194 Chruszczobród 2 Piaski	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Chruszczobród: S-195 Chruszczobród 3 Powiatowa	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Głazówka: S-196	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-197 Łazy Kościuszki	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-200 Łazy Poczta	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-202 Łazy Kąty Bory	2020

Zakres prac	Rok
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-203 Łazy Stara Cementownia	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-205 Łazy Daszyńskiego	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wiesiółka: S-217	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-218 Wysoka 1 Kościuszki	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-219 Wysoka 2 PGR Ogrodowa	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-220 Wysoka 3 Szkoła	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-221 Wysoka 4 Sportowa	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Wysoka: S-222 Wysoka 5 Leśna	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Niwa Zagórczańska: S-232	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-447 Łazy Piekarnia	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Chruszczobród: S-474	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-501 Łazy Stare Boisko 1	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Chruszczobród: S-514 Chruszczobród	2015
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-519 Łazy Stare Boisko	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-599 Łazy Wysocka	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-607 Łazy Ogrodowa	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-152 Łazy MO	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Trzebyczka: S-215	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Turza: S-216	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Kuźnica Mastońska: S-223	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Niegowonice: S-224 Niegowonice Dębina	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Grabowa: S-225 Grabowa 1 Wieś	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Grabowa: S-226 Grabowa 2 Sosinki	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Grabowa: S-227 Grabowa 3 Zawągródź	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Grabowa: S-229 Grabowa 5 Bojec	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Grabowa: S-230 Grabowa 6 Skalna	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Mitręga: S-231	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Ciągowice: S-359	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Ciągowice: S-369	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Slotwina: S-394	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Hutki Kanki: S-421	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Ciągowice: S-472 Ciągowice 3 Ruch	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Hutki Kanki: S-489 Hutki Kanki 1	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-510 Łazy Folwark 2	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Łazy: S-589 Łazy Centrum	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Niegowonice: S-666 Niegowonice 13 Dąbrowska	2020
Modernizacja sieci niskiego napięcia w miejscowości Kazimierówka: S-658 PKP Kazimierówka	2018

Źródło: TAURON Dystrybucja S.A.

4.3 System gazowniczy

Infrastrukturą sieciową gazową na terenie Gmina Łazy zarządza Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

4.3.1 Infrastruktura

Zgodnie z korespondencją otrzymaną od spółki dystrybucyjnej infrastruktura sieciowa na terenie Gminy Łazy w roku 2014 wynosiła:

- 61 733 mb średniego ciśnienia,
- 10 81 szt. przyłączy o długości 19 074 mb.

Dodatkowo w Łazach przy ul. Wyzwolenia znajduje się sieć stacja gazowa, rok budowy stacji 1980 o przepustowości 1500 m³/h.

4.3.2 Obecne zużycie paliw gazowych

Usługi w zakresie sprzedaży paliwa gazowego na terenie Gminy świadczy spółka PGNiG S.A. Niestety spółka nie udzieliła autorom opracowania informacji w zakresie zużycia paliwa na terenie gminy.

Obecne zużycie paliw gazowych określone zostało zatem na bazie danych:

- GUS dla zużycia paliwa w sektorze mieszkaniowym,
- na bazie danych z Gminy w sektorze komunalnym,
- w zakresie struktury zużycie paliw w innych gminach o podobnej wielkości. - dla sektora usług i handlu.

Wielkość zużycia paliwa gazowego na terenie Gminy w 2014 obrazuje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 25 Zużycie paliwa gazowego na terenie Gminy w roku 2014

Odbiorca	tys. m ³	MWh
gospodarstwa domowe - ogrzewanie	709	7940
gospodarstwa domowe - cwu	298	3337
przemysł	0	0
handel	15	168
usługi	10,0	112
komunalne	382,7	4286
hurtowi	0	0
SUMA	1414,7	15844,9

Źródło: Opracowanie własne

4.3.3 Szacowane zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe

Zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe, wynikać będą z zagospodarowania terenów rozwojowych. Wzrost zapotrzebowania będzie wynikał z powstawania nowych budynków oraz rozwoju działalności gospodarczej, usługowej oraz przemysłu. Ze względu na obecną, wysoką sprawność instalacji wykorzystujących paliwa gazowe spadek zapotrzebowania na paliwa związany z przedsięwzięciami energooszczędnymi będzie niewielki.

Zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe określone zostały dla trzech scenariuszy rozwoju:

- Przetrwania
- Odniesienia
- Postępu

W scenariuszu odniesienia realna wielkość wzrostu zapotrzebowania określona została na podstawie średniego przyrostu zużycia w gospodarstwach domowych z ostatnich lat wynoszącym ok. 5,7 tys. m³. W scenariuszu przetrwania założono roczny przyrost na poziomie 50% przyrostu odniesienia, natomiast w scenariuszu postępu 150% przyrostu odniesienia. Oszczędności wynikające z przedsięwzięć energooszczędnych pominięto ze względu na obecną wysoką sprawność instalacji gazowych i ich użytkowanie w nowych, ocieplonych budynkach.

Na podstawie danych zawartych w tabeli poniżej można oszacować, że sumaryczne zapotrzebowanie na paliwa gazowe na terenie gminy do roku 2030 nie przekroczy:

- 1458 tys. m³ - scenariusz przetrwania,
- 1500 tys. m³ - scenariusz odniesienia,
- 1543 tys. m³ - scenariusz postępu.

Tabela 26 Szacowane zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe w gminie do roku 2030

Scenariusz	Wartość	Wyszczególnienie w latach				
		2014	2015	2020	2025	2030
Przetrwania	Wzrost zapotrzebowania [tys. m ³]	-	2,85	14,25	28,5	42,75
	Zapotrzebowanie na paliwa gazowe [tys. m ³]	1415	1417,85	1429,25	1443,5	1457,75
Odniesienia	Wzrost zapotrzebowania [tys. m ³]	-	5,7	28,5	57	85,5

Scenariusz	Wartość	Wyszczególnienie w latach				
		2014	2015	2020	2025	2030
	Zapotrzebowanie na paliwa gazowe [tys. m ³]	1415	1420,7	1443,5	1472	1500,5
Postępu	Wzrost zapotrzebowania [tys. m ³]	-	8,55	42,75	85,5	128,25
	Zapotrzebowanie na paliwa gazowe [tys. m ³]	1415	1423,55	1457,75	1500,5	1543,25

Źródło: opracowanie własne

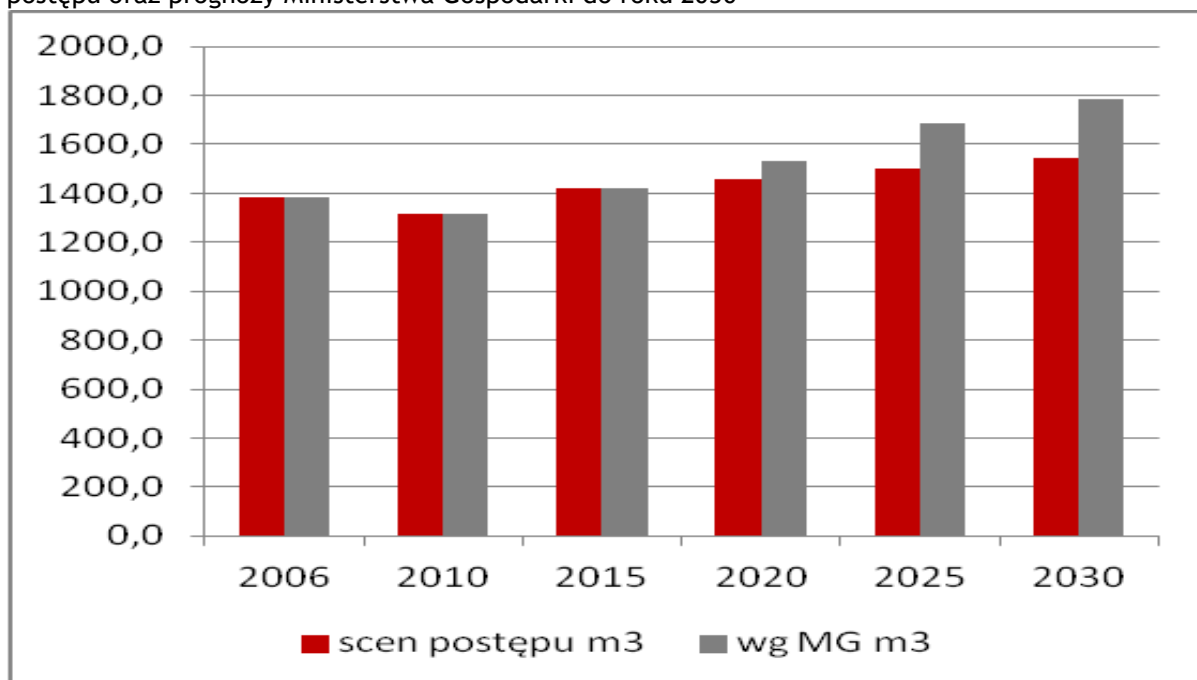
Wartości przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe dla gospodarstw domowych w przypadku scenariusza postępu nie przekraczają prognozy Ministerstwa Gospodarki dla Polski.

Tabela 27 Prognozy zapotrzebowania na gaz ziemny dla Polski do roku 2030

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
Gaz ziemny	Wartość wyjściowa	95%	103%	111%	122%	129%

Źródło: Ministerstwo Gospodarki

Rysunek 11 Porównanie prognoz zapotrzebowania na paliwa gazowe w tys. m³ dla gminy - scenariusz postępu oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030

Źródło: Opracowanie własne

4.3.4 Plany rozwoju Przedsiębiorstwa Dystrybucji Paliw Gazowych

Zgodnie z informacją uzyskaną od spółki Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. - zarządcy infrastruktury sieciowej gazowej na terenie Gminy w Projekcie Planu Rozwoju spółki na lata 2016 - 2020 nie przewiduje się konkretnych, imiennych zadań inwestycyjnych na terenie gminy Łazy. Spółka informuje ponad to, iż posiada zapewnione środki na potencjalną rozbudowę i modernizację sieci gazowej.

Dostawca paliwa gazowego spółka PGNiG S.A. nie przekazała informacji w zakresie planów rozwoju spółki.

4.4 Bezpieczeństwo energetyczne gminy

W chwili obecnej, jak i w perspektywie najbliższych kilkunastu lat nie istnieje realne zagrożenie związane z ograniczeniem dostaw energii elektrycznej oraz paliw gazowych do odbiorców na terenie Gminy Łazy.

W przypadku zapotrzebowania na paliwa potrzebne do zasilania indywidualnych źródeł ciepła, na terenie gminy nie stwierdzono zagrożenia w ograniczeniu dostaw węgla, gazu i oleju opałowego.

Z kolei kalkulowany na bazie wariantu odniesienia wzrost zapotrzebowania na paliwa gazowe będzie mógł mieć miejsce tylko w przypadku podłączenia nowych odbiorców i rozwoju sieci, a więc po wydaniu warunków przyłączenia, które będą bazować na wydolności całego układu i nie dopuszczą do podłączania odbiorców, którym nie można zagwarantować dostaw paliwa.

Wydajność stacji redukcyjno pomiarowych (SRP) jest wystarczająca także w przypadku realizacji wariantu postępu dla sieci gazowej.

Niezwykle istotne z punktu widzenia zachowania bezpieczeństwa energetycznego jest zwrócenie uwagi na możliwość przerw w dostawie energii elektrycznej spowodowanymi niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, które mogą wystąpić zwłaszcza w okresach jesienno-zimowych na terenie gminy i przyległych do niej terenów.

Biorąc powyższe pod uwagę przedsiębiorstwo dystrybucyjne winno zwrócić szczególną uwagę na konieczność dalszego zabezpieczania sieci elektroenergetycznej w celu wyeliminowania przyszłych awarii spowodowanych warunkami pogodowymi, a przynajmniej minimalizacji ich skutków.

5 Analiza możliwości rozwoju technologii opartych o odnawialne źródła energii

W założeniach polityki energetycznej Unii Europejskiej przywiązuje się dużą wagę do zagadnień związanych ze zmianami klimatu, stawiając ten problem na równi ze wzrastającymi cenami energii oraz uzależnieniem się Wspólnoty od importu gazu oraz ropy. Komisja Europejska wskazuje kilka sposobów prowadzących zmniejszenie skutków oddziaływania energetyki na środowisko, do najważniejszych z nich należą: zwiększenie efektywności wykorzystania energii, wzrost znaczenia energii odnawialnej oraz możliwość produkcji energii w elektrowniach atomowych.

Postanowienia Protokołu z Kioto miały wpływ na tworzenie polityki energetycznej Unii Europejskiej. Podpisanie Protokołu wymagało od poszczególnych państw zwrócenia uwagi między innymi na: poprawę efektywności energetycznej, wzrost udziału OZE w ogólnym bilansie wytwarzania energii, poprawę mechanizmów rynkowych oraz stworzenia instrumentów zachęcających do redukcji emisji GHG.

Polska podpisując Protokół z Kioto oraz stając się członkiem Unii Europejskiej zobowiązała się, do dostosowania swojej polityki energetycznej do wymogów stawianych przez Wspólnotę.

W dokumencie Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku w rozdziale piątym autorzy skupiają się na tematyce rozwoju energetyki odnawialnej oraz wykorzystaniu biopaliw. Podkreślają, że zwiększenie wykorzystania OZE niesie ze sobą szereg pozytywnych zjawisk, do najważniejszych z nich zaliczyć można:

- zwiększenie stopnia uniezależnienia się od dostaw paliw,
- zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw,
- stworzenie możliwości dla rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,
- podniesienie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego,
- ograniczenie strat przesyłu,
- rozwój słabiej rozwiniętych regionów bogatych w zasoby energii odnawialnej,
- uzyskanie pozytywnego efektu ekologicznego poprzez ograniczenie emisji CO₂.

Przed wykonaniem jakiegokolwiek inwestycji w odnawialne źródła energii należy sporządzić dokładny biznes plan oraz w przypadku dużych inwestycji, studium celowości i wykonalności inwestycji. Takie opracowanie musi uwzględniać wszystkie nakłady inwestycyjne (łącznie z nakładami związanymi z zakupieniem i przygotowaniem działki pod inwestycję, kosztami przyłączenia oraz czynności projektowych czy kosztami uzgodnień

środowiskowych), nakłady na urządzenia i montaż, ale także późniejsze koszty eksploatacji, serwisowania i utylizacji instalacji.

Do podstawowych niekonwencjonalnych, w tym odnawialnych źródeł energii należą:

- energia wodna,
- energia wiatru,
- energia promieniowania słonecznego,
- energia geotermalna,
- energia z paliw niekonwencjonalnych (biomasa, biogaz),
- ciepło otoczenia (energia czerpana przy pomocy pomp ciepła).

5.1 Biomasa

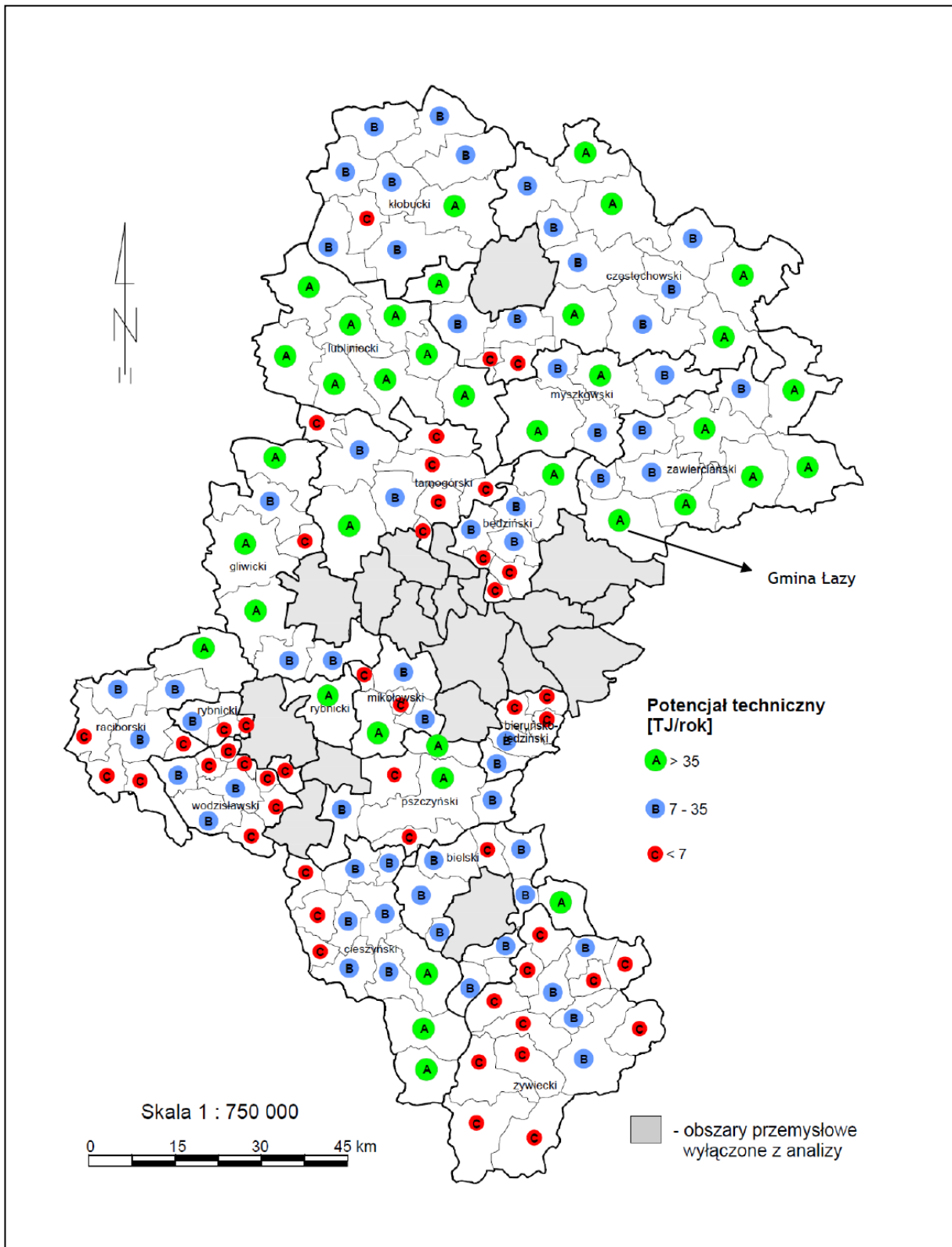
Biomasa oznacza podatne na rozkład biologiczny produkty oraz ich frakcje, odpady i pozostałości przemysłu rolnego (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych z nim gałęzi gospodarki, jak również podatne na rozkład biologiczny frakcje odpadów przemysłowych i miejskich. Za biomasę uznaje się:

- Drewno o niskiej jakości technologicznej oraz drewno odpadowe,
- Odchody zwierząt oraz osady ściekowe,
- Słomę, makuchy i inne odpady produkcji rolniczej,
- Odpady organiczne takie jak wyśłodki buraczane, łodygi kukurydzy, trawy, lucerny,
- Szybko rosnące rośliny energetyczne takie jak wierzba wiciowa, topinambur, rdest sachaliński,
- Trawy wieloletnie takie jak miskant olbrzymi czy proso różgowe.

Gmina Łazy należy do gmin województwa śląskiego cechujących się dużym potencjałem w zakresie wykorzystania energii z biomasy (biorąc pod uwagę możliwy do pozyskania potencjał drewna słomy i siana).

Potencjał techniczny wykorzystania biomasy na terenie Gminy Łazy szacuje się powyżej 35 TJ/rok.

Rysunek 12 Potencjał biomasy na terenie Gminy Łąży

Źródło: Program wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego

5.2 Energia słoneczna

Możliwość wykorzystania energii promieniowania słonecznego w polskich warunkach są zróżnicowane, z uwagi na specyficzne warunki klimatyczne. Średni okres nastonecznienia dla Polski wynosi 1600 godzin, przy czym maksymalna liczba godzin słonecznych w roku występuje nad morzem, a wartość minimalna na Górnym Śląskie.

Ze względu na niewielką rozciągłość geograficzną województwa śląskiego zróżnicowanie warunków solarnych na terenie województwa mieści się w granicach 10 %.

Najlepszymi warunkami do wykorzystania energii słonecznej charakteryzują się południowo - zachodnie krańce województwa śląskiego (powiaty: raciborski, cieszyński i wodzisławski), gdzie roczna wartość sumy energii przekracza 185 kWh/m²/rok dla energii elektrycznej produkowanej przez moduły fotowoltaiczne i odpowiednio 1,85 GJ/m²/rok dla energii cieplnej produkowanej w kolektorach słonecznych. Niewiele mniejsze wartości rocznych sum energii występują na północno wschodnich krańcach województwa śląskiego (powiaty: kłobucki, częstochowski, myszkowski i zawierciański), gdzie roczna wartość sumy energii wynosi około 160 kWh/m²/rok dla energii elektrycznej i odpowiednio około 1,6 GJ/m²/rok dla energii cieplnej.³

Potencjał wykorzystania energii solarnej na terenie Gminy Łazy został określony na poziomie:⁴

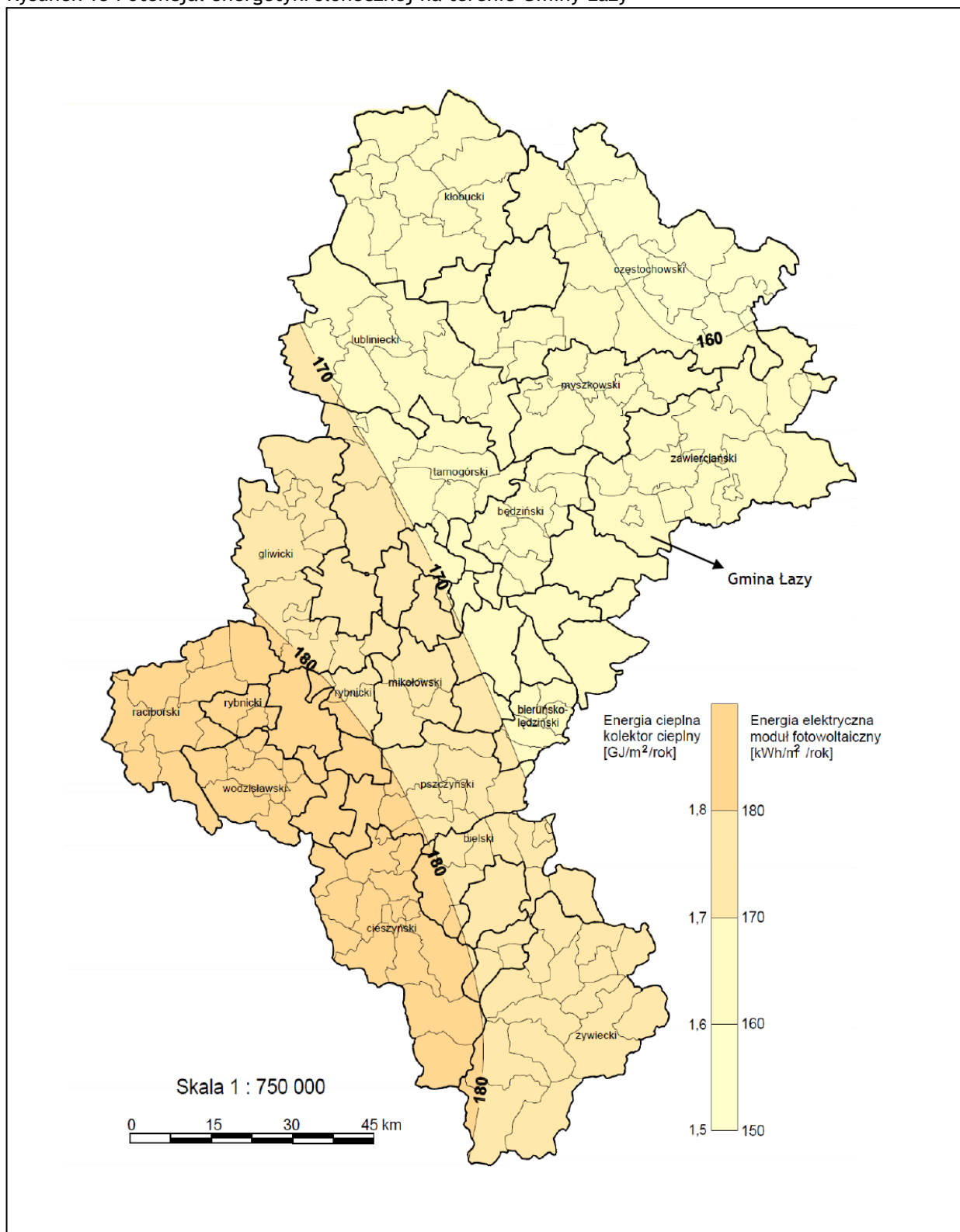
- Potencjał teoretyczny - 900 kWh/m²/rok,
- Potencjał techniczny - 165 kWh/m²/rok.

Ze względu na niewielkie rozciągłości geograficzne woj. śl., jego potencjał energii słonecznej (zbliżony na całym terenie województwa) cały teren województwa zakwalifikowano jako strefę A - biorąc pod uwagę termo konwersje energii promieniowania słonecznego za pomocą płaskich kolektorów słonecznych i produkcję ciepłej wody użytkowej (C.W.U).

³Dane zaczerpnięte z Programu wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego

⁴ POŚ dla Gminy Łazy na lata 2012 - 2015

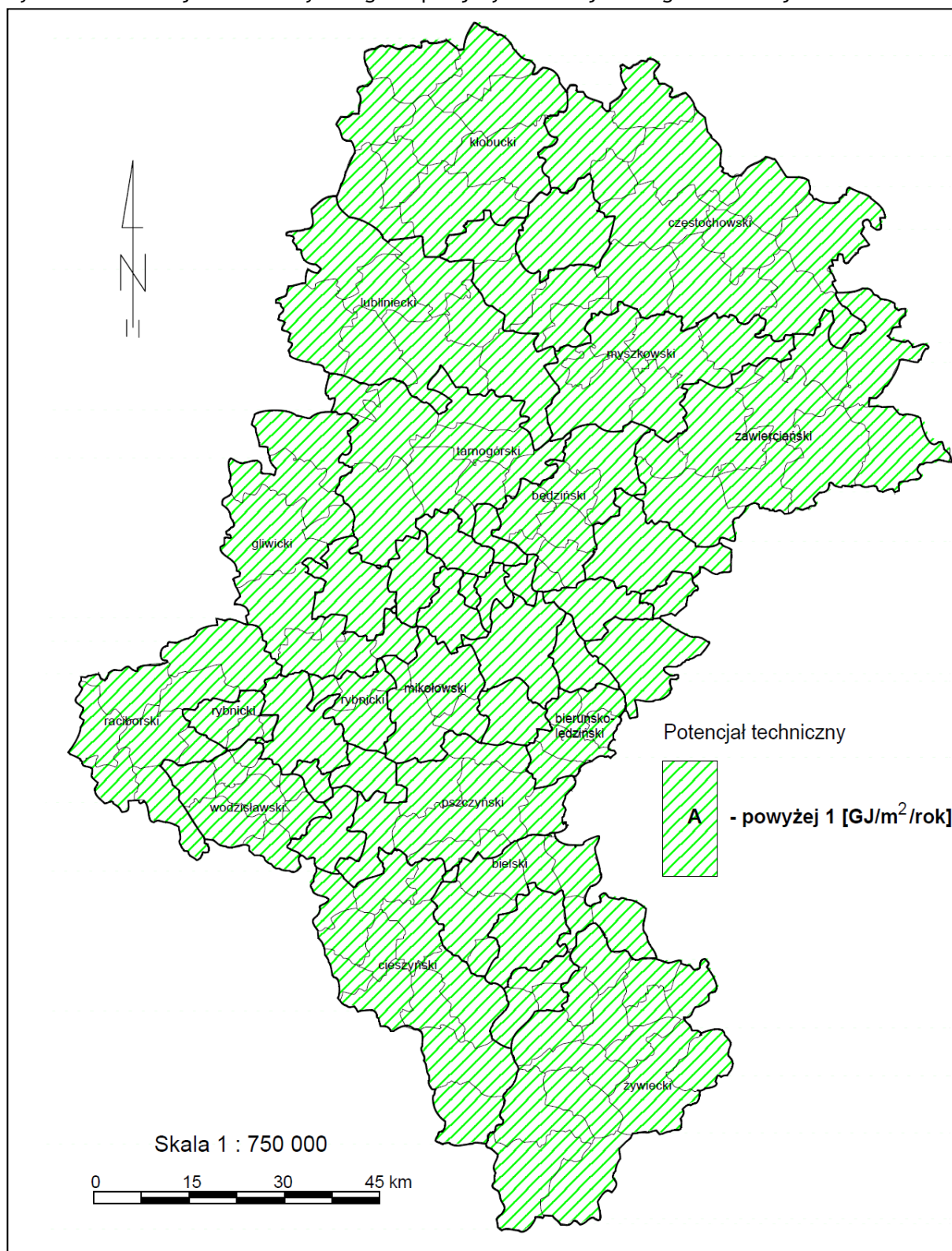
Rysunek 13 Potencjał energetyki słonecznej na terenie Gminy Łazy

Źródło: Program wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego.

Rysunek 14 Potencjał techniczny energii cieplnej wytworzonej z energii słonecznej

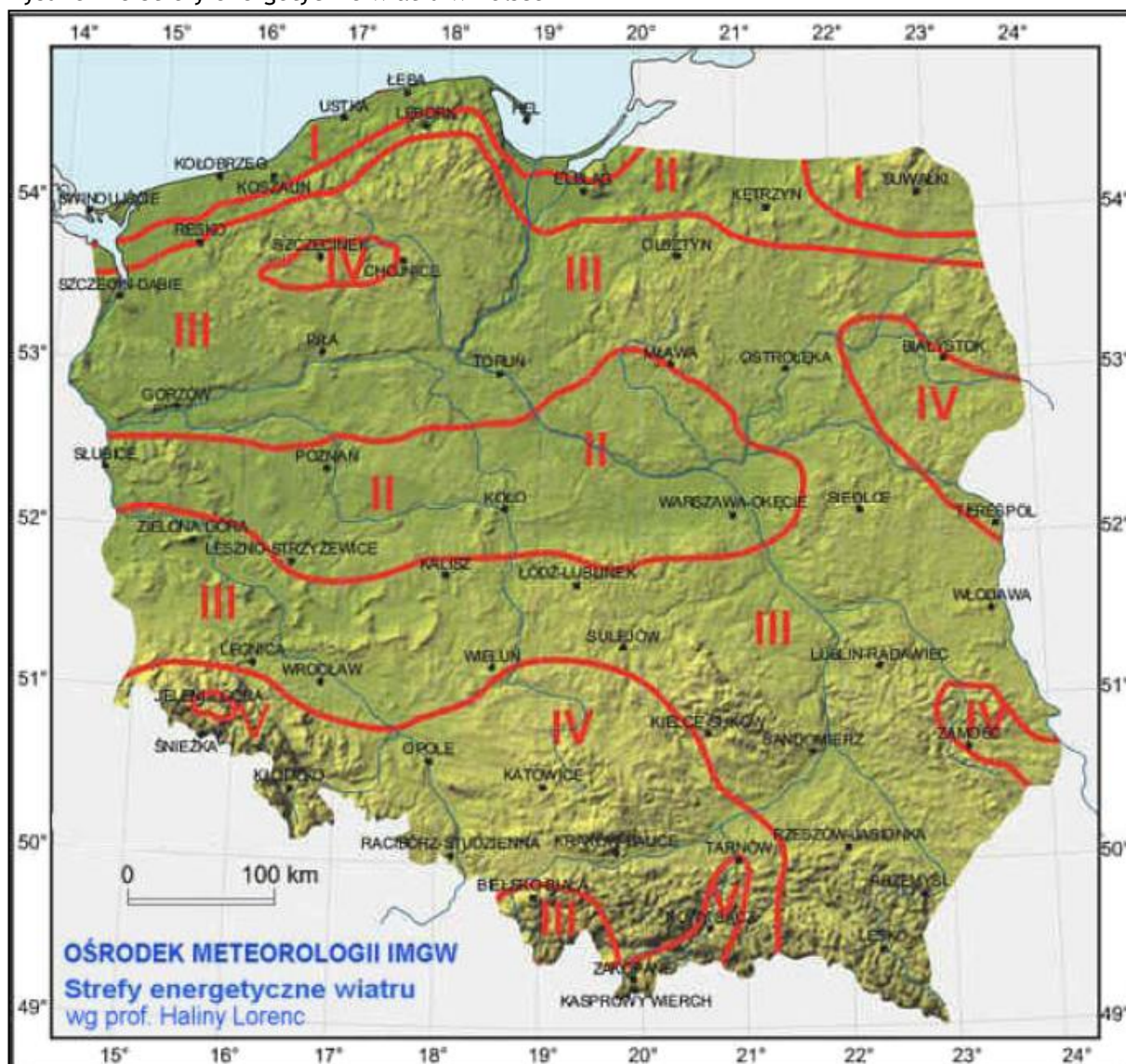
Źródło: Program wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego.

5.3 Energia wiatru

Polska nie należy do krajów o szczególnie korzystnych warunkach wiatrowych. Pomiary prędkości wiatru na terenie Polski wykonywane przez IMiGW pozwoliły na dokonanie wstępnego podziału naszego kraju na pewne strefy (podział wg. IMGW) zróżnicowania pod względem wykorzystania energii wiatru tj.

- Strefa I - wybitnie korzystna,
- Strefa II - bardzo korzystne,
- Strefa III - korzystna,
- Strefa IV - mało korzystna,
- Strefa V - niekorzystna.

Rysunek 15 Strefy energetyczne wiatru w Polsce

Źródło: Program wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego

Na podstawie powyższych tych danych można stwierdzić, że dominująca część województwa śląskiego leży w strefie mało korzystnej pod względem potencjalnego wykorzystania energii wiatru - strefa IV (również obszar gminy Łazy znajduje się w strefie IV), jedynie południową część województwa uznać można za korzystną (strefa III).

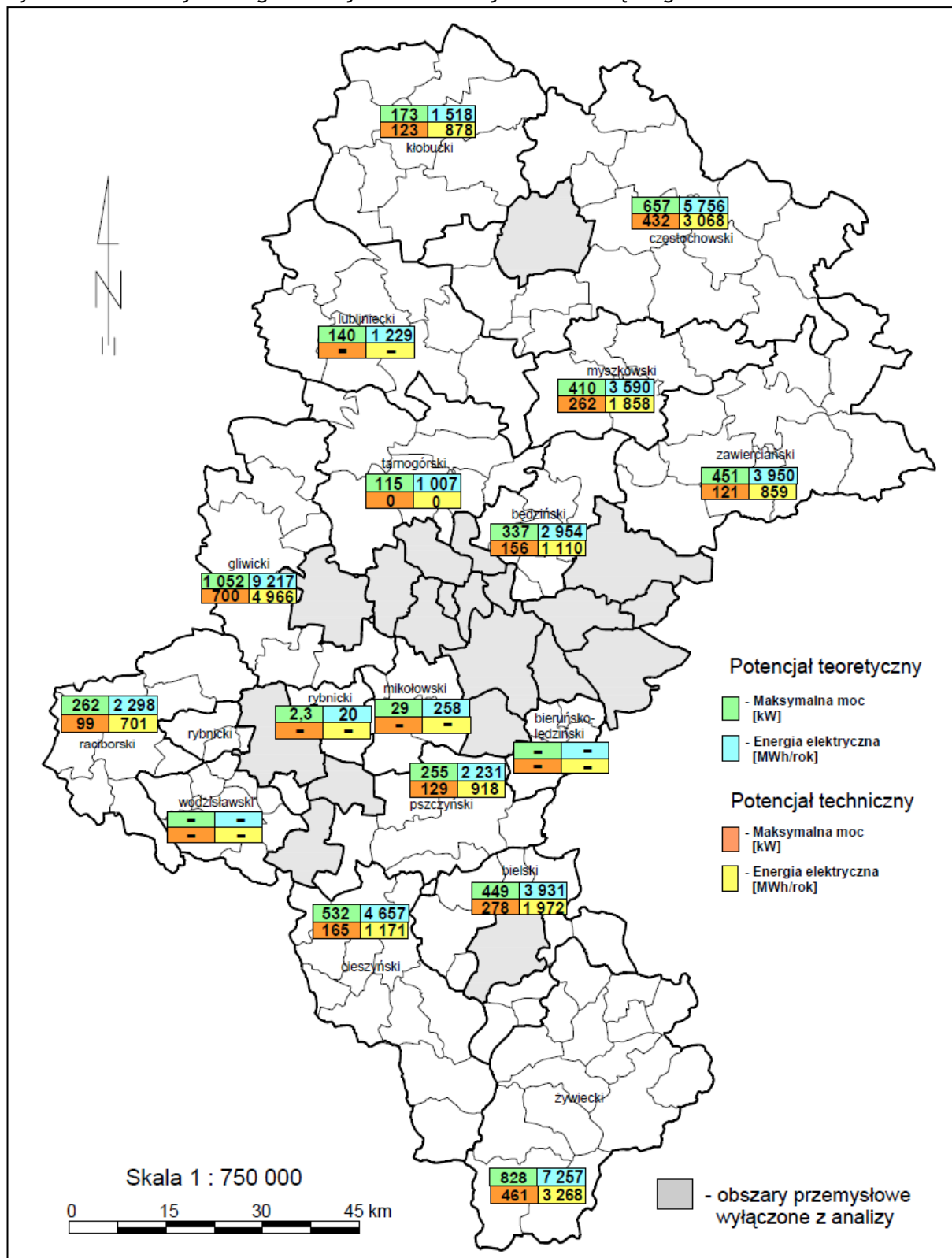
5.4 Energia spadku wody

Energetyczne zasoby wodne Polski są niewielkie ze względu na niezbyt obfite i niekorzystnie rozłożone opady, dużą przepuszczalność gruntu i niewielkie spadki terenów. Zasoby wodno-energetyczne zależne są od dwóch podstawowych czynników: przepływów i spadów. Pierwszy element określony hydrologią rzeki, ze względu na znaczną zmienność w czasie, przyjmuje się na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku o średnich warunkach hydrologicznych natomiast spady rzeki odnosi się do rozpatrywanego odcinka rzeki. Zasoby energetyczne wód opisuje wielkość zwana katastrem sił wodnych.

Na terenie Gminy Łazy istnieje obiekt w miejscowości Chruszczobród wykorzystujący energię spadku wody - rzeka Mitręga (Czarna Przemsza).

Potencjał teoretyczny tego obiektu wynosi 88,7 MWh/rok.

Rysunek 16 Potencjał energii wodnej na terenie województwa śląskiego.

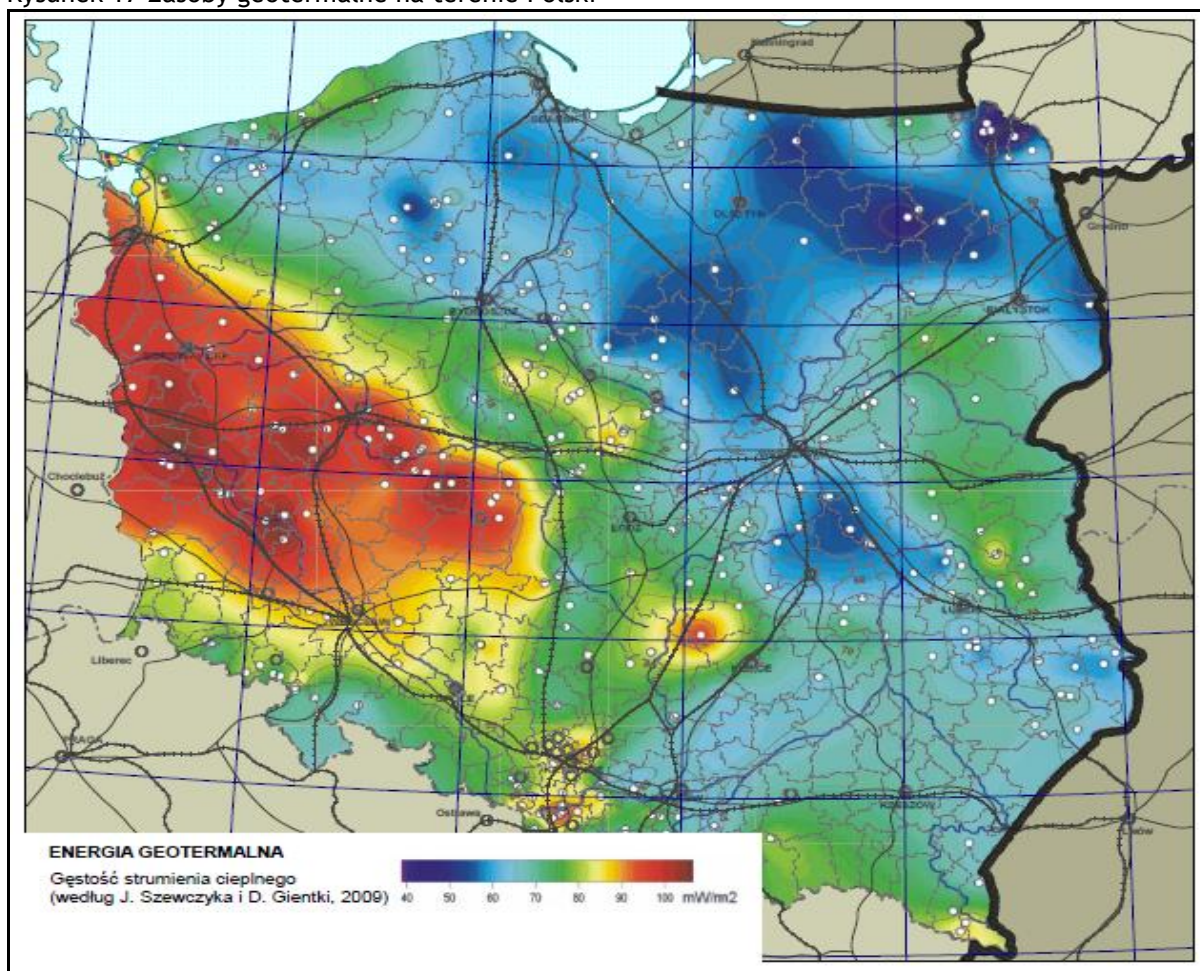

Źródło: Program wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych Województwa Śląskiego

5.5 Energia geotermalna

Wody geotermalne w Polsce charakteryzują się zwykle temperaturami poniżej 100 stopni Celsjusza. Ich zasoby na terenie Polski oszacowane zostały na około 4 miliardy ton paliwa umownego, co jest wartością niewielką w skali świata. Budowa instalacji i sieci ciepłowniczych bazujących na tego typu OZE wiąże się z szeregiem problemów. Proces badań i określenia realnych możliwości wykorzystania jest bardzo długi i obciążony szeregiem przepisów związanych z ochroną środowiska naturalnego, natomiast koszt wykonania odwiertów eksploatacyjnych wraz z urządzeniami do ich obsługi wysoki. Opłacalność wykorzystania tego typu energii jest ściśle związana z odległością odbiorców od punktu produkcyjnego, ze względu na straty mogące nastąpić podczas przesyłu.

Rysunek 17 Zasoby geotermalne na terenie Polski

Źródło: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Warunki klimatyczne w Polsce pozwalają jednak na wykorzystanie tzw. płytkiej geotermii. Temperatury gruntu i wód gruntowych na poziomie kilku do kilkunastu stopni Celsjusza, umożliwiają zastosowanie w celach grzewczych - pomp ciepła. Zysk w przypadku tego typu instalacji polega na wykorzystaniu ciepła zawartego w wodzie lub glebie. Dzięki takim

rozwiązaniom z 1 kW energii elektrycznej jesteśmy w stanie uzyskać do kilku kW energii cieplnej. Pompy ciepła są rozwiązaniami kosztownymi w fazie realizacji jednakże charakteryzują się stosunkowo niskimi kosztami eksploatacji, nie wymagają obsługi i składowania paliw. Wykorzystanie tego typu instalacji może mieć uzasadnienie zarówno w przypadku domów jednorodzinnych jak i budynków miejskich takich jak obiekty sportowe, budynki opieki zdrowotnej i innych.

5.6 Podsumowanie możliwości wykorzystania technologii opartych o OZE

Dokładna analiza możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy wymaga wnikliwej i kosztownej analizy uwarunkowań danego terenu. Obecnie należy zwrócić szczególną uwagę na następujące aspekty możliwości wykorzystania OZE:

- Duże zasoby biomasy drzewnej i słomy umożliwiają wykorzystanie tego typu paliwa do celów grzewczych, paliwa te można używać w indywidualnych źródłach ciepła jak piece i kominki.
- Dobre warunki solarne sugerujące montaż kolektorów słonecznych wspomagających podgrzewanie wody użytkowej w budynkach prywatnych i gminnych oraz montaż instalacji fotowoltaicznych w obiektach sektora mieszkaniowego oraz na obszarze obiektów gminnych,
- Niewielki potencjał możliwości wykorzystania źródeł geotermalnych, możliwe natomiast szerokie wykorzystanie płytkiej geotermii (pompy ciepła).
- Mało korzystne anemologiczne warunki do budowy turbin wiatrowych.

Istotnym faktem w przypadku możliwości wykorzystania OZE jest rozwój tych systemów w innych gminach i powiatach województwa śląskiego. Współpraca może polegać na sprzedaży nadwyżek biomasy gminom wykorzystującym instalacje zasilane drewnem i słomą czy uczestniczeniu w przedsięwzięciach budowy i rozbudowy instalacji opartych o OZE.

Dodatkowo należy podkreślić, iż wsparciem dla rozwoju szeroko pojętej energetyki bazującej na OZE zwłaszcza energetyki prosumenckiej, która przyczyni się do zniwelowania obciążenia środowiska przez sektor indywidualnych źródeł ciepła (zidentyfikowany w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łazy to właśnie sektor mieszkaniowy jest obszarem najbardziej problemowych biorąc pod uwagę stan powietrza atmosferycznego) jest Ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii. Dodatkowo prosumenci zainteresowani realizacją inwestycji OZE mogą skorzystać z dofinansowania

przedmiotowych inwestycji między innymi ze środków NFOŚiGW oraz programów realizowanych przez WFOŚiGW.

6 **Możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów energii z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych**

Na terenie Gminy Łazy nie występują nadwyżki i lokalne zasoby energii odpadowej z procesów produkcyjnych, której wykorzystanie byłoby ekonomicznie uzasadnione.

7 Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie paliw i energii na terenie gminy

Zaproponowany w poniższym rozdziale katalog propozycji projektów/działań jest zbiorem otwartym i należy go traktować jako wskazówki w zakresie możliwych działań na rzecz efektywnego wykorzystania energii. Znaczne efekty są możliwe do osiągnięcia za pomocą niskokosztowych działań promocyjnych i uświadamiających, wspieranych przez modelowe inwestycje i działania samorządu. Konsekwentna polityka wobec spalających odpady z jednoczesnym wsparciem nowych inwestycji pozwalają na stopniowe ograniczanie zużycia paliw, a także obniżanie emisji zanieczyszczeń.

7.1 Racjonalizacja użytkowania ciepła

Ilość ciepła potrzebna do celów grzewczych w obiektach mieszkalnych i gminnych dobierana jest w zależności od warunków zewnętrznych. W budynkach prywatnych nowo budowanych sposób ogrzewania jest dobierany i kontrolowany przez właściciela i zwykle zależy od możliwości finansowych, a także dostępu do danego nośnika energii.

W tym wypadku gmina może sugerować:

- Ograniczenie zużycia paliw poprzez instalację urządzeń o wysokiej sprawności,
- Ograniczenie niskiej emisji przez instalację urządzeń o najniższym możliwym wpływie na środowisko w tym kotłów gazowych oraz biomasowych,
- Wspomaganie urządzeń cieplnych przez alternatywne źródła energii (pompy ciepła, kolektory słoneczne wspomagające instalacje c.w.u., kominki na biomasę wspomagające instalacje c.o.),
- Zakaz stosowania, jako głównego źródła ciepła instalacji na paliwo stałe w ramach zapisów w planach miejscowych,
- Pomoc dla mieszkańców w doborze urządzeń i wyborze nośnika energii (publikacje, konferencje, szkolenia, realizacja instalacji pokazowych w obiektach użyteczności publicznej).

W obszarze starych instalacji możliwe jest przeprowadzenie szeregu usprawnień źródeł ciepła, w tym:

- Wymianę urządzeń na nowoczesne, spełniające najnowsze normy dotyczące sprawności i emisji zanieczyszczeń,
- Możliwość spalania biomasy w niektórych urządzeniach opalanych paliwami stałymi,
- Zachęcanie do przedsięwzięć modernizacyjnych budynku takich jak ocieplenia, wymiana i uszczelnianie okien,
- Regularne czyszczenie powierzchni wymiany ciepła i przewodów kominowych,

- Regulacja pracy starych urządzeń przez serwis lub wykwalifikowanych specjalistów,
- W przypadku kotłów sterowanych automatycznie wymiana elementów sterujących pracą urządzenia na nowocześniejsze,
- Poszerzanie wiedzy użytkowników na temat procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych.

Powyższe przedsięwzięcia mogą być realizowane poprzez:

- Opracowanie programu termomodernizacji budynków zgodnie z ustawą „O wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych”,
- Przygotowanie programu „Zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej” w celu wykonania Certyfikatów Energetycznych,
- Program szkoleń, spotkań oraz informacje umieszczane na stronie Urzędu Miasta na temat możliwości zmniejszenia zużycia paliwa w instalacjach prywatnych,
- Akcje promocyjne i uświadamiające,
- Akcje kontroli spalanych paliw prowadzone przez pracowników Gminy (karamie spalania odpadów),
- Programy motywujące zarządców obiektów komunalnych do monitorowania i obniżania strat ciepła i energii elektrycznej (np. konkursy dla szkół),
- Realizacja instalacji pokazowych w obiektach użyteczności publicznej wraz z wizualizacją/informacją o sposobie funkcjonowania i generowanych korzyściach.

7.2 Racjonalizacja użytkowania energii elektrycznej

Zgodnie z ustawą „Prawo Energetyczne” racjonalne użytkowanie energii elektrycznej obowiązuje w równym stopniu producentów, dystrybutorów i odbiorców. Organy państwowe i samorządowe są na mocy wspomnianej ustawy powołane są do realizowania polityki energetycznej i dbania o bezpieczeństwo energetyczne kraju. Racjonalizacja użytkowania energii powinna obejmować:

- Cykl projektowania urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych,
- Eksploatację i modernizację wyżej wymienionych elementów,
- Audyt energetyczny w zakresie racjonalizacji zużycia energii na danym terenie lub obiekcie.

Do racjonalizacji zużycia energii elektrycznej wewnątrz budynków zaliczyć można:

- Projektowanie i wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- Dobór i wymiana urządzeń RTV i AGD na energooszczędne,
- Montaż urządzeń automatycznie regulujących, włączających i wyłączających oświetlenie,

- Utrzymywanie opraw oświetleniowych w czystości, aby nie ograniczać skuteczności strumienia światła,
- Efektywne zastąpienie w czasie dnia oświetlenia sztucznego światłem słonecznym poprzez dodatkowe przeszklenia i jasną kolorystykę pomieszczeń,
- Stosowanie automatycznych regulatorów w przypadku elektrycznych podgrzewaczy wody, ogrzewania, klimatyzacji, pomp wody sieciowej,
- Wybór oraz dostosowanie taryfy cenowej oferowanej przez dystrybutora do dobowej charakterystyki zużycia energii elektrycznej w budynku,
- Likwidacja nielegalnych punktów poboru energii elektrycznej.

Do racjonalizacji zużycia energii elektrycznej w przypadku oświetlenia zewnętrznego zaliczyć można:

- Wymiana starszych źródeł światła na nowoczesne niskoprężne, źródła o wysokiej skuteczności,
- Stosowanie automatyki regulującej oświetlenie na podstawie natężenia światła słonecznego,
- Zmniejszenie ograniczeń skuteczności strumienia światła poprzez wyeliminowanie odbłasków na obudowach.

Założenia mogą być zrealizowane przez:

- Cykl szkoleń dla mieszkańców oraz pracowników budynków publicznych w zakresie zmniejszenia zużycia energii elektrycznej,
- Opracowanie/zakup oprogramowania analizującego i regulującego wykorzystanie energii elektrycznej w budynkach sektora publicznego lub wykorzystanie do tego celu powstałej w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej bazy emisji CO₂ oraz zużycia energii finalnej w której to bazie sektor komunalny został ujęty.

7.3 Racjonalizacja użytkowania paliw gazowych

Do racjonalizacji użytkowania paliw gazowych można zaliczyć:

- Wymiana przepływowych gazowych podgrzewaczy wody na urządzenia uruchamiane jedynie podczas przepływu wody, bez płomienia dyżurnego,
- Wymianie urządzeń takich jak podgrzewacze wody i kuchenki gazowe na urządzenia o wyższej sprawności, posiadające systemy odcięcia gazu w przypadku zgaszenia płomienia,
- Podnoszenie świadomości mieszkańców dotyczącej ekonomii i bezpieczeństwa użytkowania gazu ziemnego,

- Likwidacja nielegalnych punktów poboru gazu.

Założenia mogą być realizowane poprzez:

- Cykl szkoleń dla mieszkańców oraz pracowników budynków publicznych w zakresie zmniejszenia zużycia paliwa gazowego,
- Opracowanie programu analizującego i regulującego wykorzystanie gazu w budynkach sektora publicznego lub wykorzystanie do tego celu powstałej w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej bazy emisji CO₂ oraz zużycia energii finalnej w której to bazie sektor komunalny został ujęty.

8 Możliwości finansowania potencjalnych inwestycji i działań określonych w założeniach do planu zaopatrzenia [...]

Działania określone w niniejszym dokumencie w większości przypadków wymagają dodatkowych nakładów finansowych na ich realizację. Poniżej zaprezentowano dostępne źródła finansowania oraz zakres jaki obejmują. Należy pamiętać, iż od roku 2014 Polska korzysta z kolejnego budżetu unijnego.

8.1 Środki własne

Samorząd może realizować inwestycje będące w jego kompetencjach (a więc także z zakresu efektywności energetycznej) środkami z dochodów własnych - jest to najpopularniejsza metoda finansowania inwestycji jednakże ograniczająca ich skalę i zakres - do limitu wydatków uchwalonych na daną inwestycję czy program w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Wsparciem środków własnych mogą być środki z kredytu banków komercyjnych lub środki pozyskane w ramach emisji papierów wartościowych, np. obligacji komunalnych.

8.2 Finansowanie preferencyjne - Środki UE

W nowym okresie programowania tj. w perspektywie 2014 - 2020 na działania wspierające przejście na gospodarkę niskoemisyjną, a więc dotyczące m.in. odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej, przewidziano ponad **9 mld euro**.

Środki Europejskie na działania w tym zakresie, będą dostępne przede wszystkim w:

- Programie Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego - Priorytet IV Efektywność Energetyczna, Odnawialne Źródła Energii i Gospodarka Niskoemisyjna,

Tabela 28 Priorytety inwestycyjne oraz cele szczegółowe w ramach Priorytetu IV RPOWSL na lata 2014-2020

Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy
4a - wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
4b - promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach	zwiększona efektywność energetyczna w sektorze przedsiębiorstw
4c - wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
4e - promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej	zwiększona atrakcyjność transportu publicznego dla pasażerów

multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	
4g - promowanie wykorzystywania wysokosprawnej Kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe	zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zapisów RPO WSL na lata 2014-2020

- Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie <http://www.nfosigw.gov.pl/sq> to między innymi programy:
  - LEMUR - Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej,
  - Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych,
  - Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach,
  - BOCIAN - Rozproszone, odnawialne źródła energii,
  - Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

8.3 Finansowanie przez stronę trzecią

Finansowanie przez inny podmiot niż właściciel/zarządca obiektu jest formą nową na rynku polskim - ledwie kilkadziesiąt Gmin w Polsce odważyło się zaryzykować i zrealizować tego typu formę finansowania inwestycji, a jest ona jedną z korzystniejszych.

8.3.1 Umowy z podmiotami ESCO

ESCO (Energy Service Company) to firmy działające w sektorze inwestycji energooszczędnych, które finansują inwestycje w celu udziału w oszczędnościach w kolejnych latach, które z kolei stanowią wynagrodzenie za zaangażowany kapitał i ryzyko. Umowa precyzyjnie określa zakres inwestycji na majątku gminy, parametry obiektu po modernizacji, prognozowane zużycie ciepła, energii elektrycznej dla obiektu oraz udział podmiotu ESCO w przyszłych oszczędnościach jak i sposób ich kalkulacji (wyznaczenie okresu referencyjnego, inflacja, anomalie pogodowe). Najistotniejszym elementem umów jest zwiążanie obu stron wynikiem inwestycji, gdy korzyścią dla partnerów jest każda złotówka oszczędności wygenerowana przez inwestycję, a tym samym każda wada w technologii czy wykonaniu uderza w zyski podmiotu ESCO. W przypadku klasycznej inwestycji ze środków własnych inwestor ma jedynie gwarancję wykonawcy na roboty budowlane, technologie, ale nie gwarancję osiągnięcia efektów w postaci niskiego zużycia paliw i niskich kosztów utrzymania.

Umowy tego typu mogą spełniać warunki PPP (gdy podmiot ESCO zarządza obiektem) i są wtedy realizowane na podstawie ustawy o PPP. Modelową inwestycją ESCO w zakresie obiektów edukacyjnych przeprowadziła Gmina Radzionków (Województwo Śląskie).

8.3.2 Partnerstwo publiczno-prywatne

PPP umożliwia realizację celów publicznych za pomocą inwestycji sektora prywatnego, który w zależności od wybranego modelu współpracy przynajmniej częściowo pokrywa koszty budowy infrastruktury, a później czerpie z niej korzyści, ponosząc też ryzyko rynkowe (popyt).

Ustawa z dnia z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym definiuje, że: „Przedmiotem partnerstwa publiczno-prywatnego jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym. Partnerstwo publiczno-prywatne może stanowić sposób realizacji przedsięwzięcia tylko wtedy, gdy ze współpracy z sektorem prywatnym wynikają korzyści dla interesu publicznego, przeważające w stosunku do korzyści wynikających z innych sposobów realizacji tego przedsięwzięcia przez podmiot publiczny, tj. samodzielnej jego realizacji lub realizacji w inny sposób niż określony w ustawie.

9 Realizacja zapisów ustawy z 15 kwietnia 2011r. o efektywności energetycznej

Ustawa o efektywności energetycznej wprowadza w Polsce system tzw. białych certyfikatów i reguluje system działań prowadzących do obniżenia zapotrzebowania na energię na poziomie całego kraju. Ustawa ta nakłada na jednostki sektora publicznego obowiązki w zakresie realizacji zadań służących poprawie efektywności energetycznej. Przyjęty dokument nakłada na Polskę ambitny cel redukcji zużycia energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9% średniego krajowego zużycia tej energii w ciągu roku, przy czym uśrednienie obejmuje lata 2001–2005.

Zgodnie z zapisami art. 10 ust.2 samorząd ma obowiązek wdrażać m.in. działania takie jak:

- umowa, której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej,
- nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji,
- wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt. 2, albo ich modernizacja,
- nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części albo przebudowa lub remont użytkowanych budynków, w tym realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów,
- sporządzenie audytu energetycznego w rozumieniu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów eksploatowanych budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m², których jednostka sektora publicznego jest właścicielem lub zarządcą.

Ustawa nakłada także na samorząd obowiązek informowania w sposób zwyczajowo przyjęty o prowadzonych działaniach z zakresu efektywności energetycznej, jakkolwiek nie precyzuje sankcji za uchylanie się od tych praktyk.

Wskazane w rozdziale 7 propozycje przedsięwzięć wyczerpują znamiona działań określonych w ustawie.

10 Zgodność Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z Polityką energetyczną Polski do 2030 r.

Dokument „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.” to strategia, która w kompleksowy sposób zajmuje się zagadnieniami krajowej gospodarki energetycznej i - uwzględniając cele przyjęte na poziomie wspólnotowym - odpowiada na najważniejsze wyzwania stojące przed polskim sektorem energetycznym zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i horyzoncie długoterminowym - do roku 2030.

W ramach zobowiązań ekologicznych Unia Europejska wyznaczyła na 2020 rok cele ilościowe w ramach tzw. pakietu „3x20%”, tj.: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do roku 1990, zmniejszenie zużycia energii o 20% w porównaniu z prognozami dla UE na 2020 r., zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii do 20% całkowitego zużycia energii w UE.

Zgodnie z "Polityką energetyczną Polski do 2030 roku" udział odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu w Polsce ma wzrosnąć do 15% w 2020 roku i 20% w roku 2030. Planowane jest także osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw. Jako podstawowe kierunki polskiej polityki energetycznej wskazano następujące obszary:

- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Przyjęte kierunki rozwoju cechuje daleko posunięta współzależność - realizacja założeń w jednym obszarze (np. w zakresie efektywności energetycznej), wiąże się bezpośrednio z realizacją celów innego kierunku (np. rozwój wykorzystania OZE czy wzrost bezpieczeństwa energetycznego).

„Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” to kluczowy dokument definiujący lokalną politykę energetyczną na poziomie samorządu, stanowiący przełożenie celów i kierunków polityki krajowej i europejskiej na skalę mikro, sprowadzoną do pojedynczej jednostki osadniczej i jej najbliższego otoczenia. Działania wskazane w rozdziale 5 niniejszego opracowania dotyczą zapewnienia stałego dostępu do mediów energetycznych oraz podniesienia efektywności energetycznej w następujących obszarach:

- Ogrzewanie budynków,
- Wytwarzanie, użytkowanie i przesył energii elektrycznej,
- Wykorzystanie paliw gazowych.

Dokument określa także potencjał gminy w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii obejmujących: biomasę, energię wiatru, energię solarną, energię geotermalną oraz energię spadku wody. Wskazano również konkretne działania mogące przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej w ujęciu lokalnym.

W dokumencie „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.” podkreślono, iż *„kwestia efektywności energetycznej jest traktowana w polityce energetycznej w sposób priorytetowy, a postęp w tej dziedzinie będzie kluczowy dla realizacji wszystkich jej celów. W związku z tym, zostaną podjęte wszystkie możliwe działania przyczyniające się do wzrostu efektywności energetycznej.”*

Działania zdefiniowane w ramach niniejszego „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” zostały ukierunkowane na obniżenie lokalnego zapotrzebowania na media energetyczne oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego na poziomie samorządu lokalnego. Co istotne, znaczna część działań uwzględnionych w niniejszym dokumencie uwzględnia wykorzystanie technologii OZE, co również jest bezpośrednim odzwierciedleniem jednego z kierunków krajowej strategii energetycznej.

W konsekwencji, należy uznać, iż „Projekt założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, zarówno na poziomie przyjętych celów, jak i konkretnych działań, to dokument w pełni spójny z kierunkami krajowej gospodarki energetycznej wyznaczonymi w dokumencie „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.”

11 Współpraca z gminami sąsiednimi

Możliwości współpracy systemów energetycznych Gminy Łazy z odpowiednimi systemami sąsiednich Gmin oceniono na podstawie informacji Gmin ościennych oraz planów rozwoju sieci na omawianym obszarze. Poniższe informacje uzyskano na piśmie w odpowiedzi na zapytanie autorów dokumentu (kopie pism w załączniku).

Gmina Łazy graniczy

- od północy z gminami miejskimi: Poręba i Zawiercie,
- od wschodu z gminą miejsko-wiejską Ogrodzieniec i gminą wiejską Klucze,
- od zachodu z gminą miejsko-wiejską Siewierz,
- od południa z gminą miejską Dąbrowa Górnicza.

Gmina miejska Poręba w odpowiedzi na przesłaną korespondencję poinformowała autorów opracowania, iż na dzień dzisiejszy:

- Nie posiada połączenia z Gminą Łazy w zakresie systemów energetycznych.
- Nie posiada założeń do planu zaopatrzenia...
- Nie planuje przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

Gmina Klucze z gminą Łazy posiada powiązania sieciowe dla systemu elektroenergetycznego i gazowego; budowa nowej i modernizacja istniejącej sieci jest dokonywana przez przedsiębiorstwa będące właścicielami sieci.

Gmina Klucze nie posiada aktualnych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (planuje dokonać aktualizacji założeń w roku bieżącym). W dotychczasowym projekcie założeń, mając na uwadze bezpieczeństwo energetyczne Gmina Klucze wyraziła gotowość współpracy z innymi gminami, również z Gminą Łazy. W projekcie założeń Gminy Klucze przyjęto, że współpraca może się odbywać w drodze powołania związku komunalnego o własnej osobowości prawnej, bądź na drodze porozumienia przekazującego określone zadania innej gminie, ale działania takie mogą być podejmowane na etapie konkretnego planowania i wykonawstwa planowanych inwestycji.

Gmina Klucze nie planuje przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośników na obszarze na obszarze gminy Łazy.

Gmina Zawiercie na dzień opracowywania Projektu Założeń [...] dla Gminy Łazy nie rozważała możliwości współpracy z Gminą Łazy. Obecnie Gmina Zawiercie opracowuje „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Gmina Siewierz nie posiada bezpośredniego połączenia z Gminą Łazy w zakresie systemów energetycznych, gazowych oraz ciepłowniczych. Gmina posiada aktualnego Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. W przedmiotowym dokumencie Gmina Siewierz nie zakłada współpracy z Gminą Łazy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Gmina Siewierz nie planuje przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

Gmina Ogrodzieniec posiada powiązania z Gminą Łazy w zakresie systemu elektroenergetycznego sieciami średniego i niskiego napięcia. Na terenie Łaz znajduje się GPZ 110/15 kV w gestii TAURON Dystrybucja S.A. Gmina Ogrodzieniec nie posiada natomiast połączeń z Gminą Łazy w zakresie systemu gazowniczego oraz ciepłowniczego.

Gmina Ogrodzieniec posiada Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ogrodzieniec przyjęte uchwałą nr LI/393/2014 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 19 marca 2014 r.

W dokumencie nie założono współpracy z Gminą Łazy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.

Gmina Ogrodzieniec nie planuje przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

Gmina Dąbrowa Górnicza posiada również powiązania sieciowe systemu elektroenergetycznego i gazowego z gminą Łazy głównie w zakresie:

- Sieci gazowniczej średniego i wysokiego ciśnienia,
- Elektroenergetycznych linii napowietrznych 15 kV 110 kV i 400 kV relacji Tucznawa - Rogowiec.

Z systemu elektroenergetycznego zlokalizowanego na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza zasilana jest część sołectwa Chruszczobród na obszarze Gminy Łazy.

W chwili obecnej nie są prowadzone ustalenia Gminy Łazy i Dąbrowa Górnicza w zakresie rozbudowy systemów elektroenergetycznych.

Gmina Dąbrowa Górnicza posiada aktualne założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe podjęte uchwałą nr XXXV/702/14 z dnia 26 marca 2014 roku.

Gmina Dąbrowa Górnicza nie planuje żadnych przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

12 Wnioski końcowe

Przeprowadzona analiza stanu aktualnego oraz weryfikacja planów przedsiębiorstw energetycznych w świetle prognozy rozwoju obszaru gminy i zmian w popycie na nośniki energii wskazuje, iż w horyzoncie 15 lat wszystkie podmioty na obszarze gminy będą posiadać dostęp do energii w odpowiedniej ilości i o odpowiednich parametrach.

Nie zidentyfikowano obszarów problemowych, ani wyraźnych dysproporcji w dostępie do sieci.

Na podstawie konsultacji z sąsiednimi Gminami ustalono, iż nie występują wspólne przedsięwzięcia z zakresu energetyki ani projekty mogące mieć wpływ na gospodarkę energetyczną Gminy Łazy.

W trakcie analizy stanu obecnego wykazano, iż samorząd realizuje zapisy ustawy o Efektywności Energetycznej oraz prowadzi aktywne działania promujące przedsięwzięcia prowadzące do obniżenia zapotrzebowania na ciepło.

Należy podkreślić, iż ustalenia niniejszych Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy wskazują, iż nie zachodzi konieczność sporządzenia Planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe, zgodnie z zapisami Art. 20 Ustawy Prawo energetyczne, który stanowi, iż dokument ten ma obowiązek zostać opracowany „w przypadku, gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń”.

Niniejszy dokument należy aktualizować, co 3 lata.

Opracowanie:

Biuro Doradcza Altima S.C.
ul. Żeliwna 38,
40-599 Katowice
fax 32 750 86 84
www.biuroaltima.pl

13 Spis ilustracji

Rysunek 1 Położenie Gminy Łazy na tle powiatu zawierciańskiego.....	6
Rysunek 2 Główne szlaki komunikacyjne przebiegające przez teren Gminy Łazy	7
Rysunek 3 Zbiorniki wód podziemnych znajdujących się w otoczeniu Gminy Łazy	9
Rysunek 4 Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych według podziału na 161 obszarów	9
Rysunek 5 Zasoby Spółdzielni Mieszkaniowej w Łazach.....	11
Rysunek 6 Mapa głównych ciągów komunikacyjnych Gminy Łazy	15
Rysunek 7 Lokomotywa Ty45-421 powstała w 1950 roku w fabryce lokomotyw w Chrzanowie	17
Rysunek 8 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2012-2014	20
Rysunek 9 Porównanie prognoz wzrostu zapotrzebowania na ciepło w MWh dla Gminy - scenariusz postępu oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030.....	30
Rysunek 10 Porównanie prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną w GWh - scenariusz przetrwania oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030.....	44
Rysunek 11 Porównanie prognoz zapotrzebowania na paliwa gazowe w tys. m ³ dla gminy - scenariusz postępu oraz prognozy Ministerstwa Gospodarki do roku 2030.....	49
Rysunek 12 Potencjał biomasy na terenie Gminy Łazy.....	53
Rysunek 13 Potencjał energetyki słonecznej na terenie Gminy Łazy	55
Rysunek 14 Potencjał techniczny energii cieplnej wytworzonej z energii słonecznej	56
Rysunek 15 Strefy energetyczne wiatru w Polsce.....	57
Rysunek 16 Potencjał energii wodnej na terenie województwa śląskiego.	59
Rysunek 17 Zasoby geotermalne na terenie Polski	60

14 Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia gruntów na terenie Gminy Łazy, podział ze względu na rodzaj użytkowania w roku 2014.....	8
Tabela 2 Zestawienie gminnych zasobów mieszkaniowych.....	10
Tabela 3 Zestawienia budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie Gminy Łazy zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe oraz PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami	12
Tabela 4 Charakterystyka zasobów komunalnych Gminy Łazy w roku 2014.....	16
Tabela 5 Wykaz zabytków zgodnie z Rejestrem Zabytków, stan na 31.12.2014 r	18
Tabela 6 Liczba mieszkańców Gminy Łazy na przełomie lat 2012-2014	18
Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Łazy, bank danych lokalnych za lata 2012-2014.....	19
Tabela 8 Zestawienie podmiotów gospodarczych wg sekcji i działów PKD 2007 w Gminie Łazy, stan na 31.12.2014 r	19
Tabela 9 Długość sieci ciepłowniczej na terenie Gminy Łazy.....	24
Tabela 10 Liczba węzłów ciepłowniczych na terenie Gminy Łazy	24
Tabela 11 Dane dotyczące wytwarzania ciepła na terenie Gminy Łazy przez spółkę TAURON Ciepło Sp. z o.o.	26
Tabela 12 Sprzedaż ciepła na terenie Gminy Łazy przez Tauron Ciepło Sp. z o.o. w roku 2014	27
Tabela 13 Szacowane zmiany zapotrzebowania na ciepło	29
Tabela 14 Procentowy wzrost zapotrzebowania na energię w Polsce w latach 2006 - 2030	30
Tabela 15 Charakterystyka sieci SN i nN na terenie Gminy Łazy	31
Tabela 16 Zestawienie stacji SN/nN, na terenie gminy Łazy	31
Tabela 17 Prace modernizacyjne i remontowe przeprowadzone w obrębie sieci na terenie Gminy .	35
Tabela 18 Zestawienie odbiorców posiadających umowy o świadczenie usług dystrybucji (TPA)	37
Tabela 19 Zestawienie odbiorców posiadających umowy kompleksowe	38
Tabela 20 Infrastruktura, plany rozwoju spółki PKP ENERGETYKA S.A. na terenie Gminy Łazy	40
Tabela 21 Sprzedaż energii na terenie Gminy przez spółkę PKP ENERGETYKA S.A.	41
Tabela 22 Szacowane zmiany zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie do roku 2030	42
Tabela 23 Procentowy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w Polsce	43
Tabela 24 Plany rozbudowy i modernizacji infrastruktury sieciowej na terenie Gminy do roku 2020	45
Tabela 25 Zużycie paliwa gazowego na terenie Gminy w roku 2014	47
Tabela 26 Szacowane zmiany zapotrzebowania na paliwa gazowe w gminie do roku 2030	48
Tabela 27 Prognozy zapotrzebowania na gaz ziemny dla Polski do roku 2030.....	49
Tabela 28 Priorytety inwestycyjne oraz cele szczegółowe w ramach Priorytetu IV RPOWSL na lata 2014-2020	68

Korespondencja z gminami ościennymi

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SIEWIERZ

42 - 470 Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16
tel. 032 64 99 400, 032 64 99 401

e-mail: siewierz@siewierz.pl
fax 032 64 99 401

GKL.0330.58.2015

Siewierz, 11.05.2015 r.

Biuro Doradcze Altima s.c.
ul. Żeliwna 38
40 – 599 Katowice

Dotyczy: Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Łazy.

W odpowiedzi na wniosek – prośbę o przesłanie informacji z dnia 21.04.2015 r. informujemy, że:

1. Gmina Siewierz nie posiada bezpośredniego połączenia z Gminą Łazy w zakresie systemów energetycznych, gazowych oraz ciepłowniczych.
2. Gmina Siewierz posiada aktualny „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Siewierz”. Nr Uchwały: XXXVII.334.13 z dnia 27.11.2013 r.
3. W ww. dokumencie nie zakłada się współpracy z Gminą Łazy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.
4. Nie planujemy w Gminie Siewierz przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

Z poważaniem

Kopia:
a/a

BURMISTRZ
mgr Zdzisław Banas

URZĄD GMINY
32-310 KLUCZE
ul. Partyzantów 1
tel. (32) 642-85-08 642-84-39
woj. małopolskie

Biuro Doradcze „ALTIMA” S.C.
M. Grabowska i P. Syrek
40-559 Katowice
ul. Żeliwna 38

GPK.7001.3.2015

Klucze, dnia: 04.04.2015r.

Odpowiadając na Państwa pismo dotyczące „Projektu Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy”, informuję uprzejmie:

- Gmina Klucze z gminą Łazy ma powiązania sieciowe dla systemu elektroenergetycznego i gazowego; budowa nowej i modernizacja istniejącej sieci jest dokonywana przez przedsiębiorstwa będące właścicielami sieci.
- Gmina Klucze nie posiada aktualnych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliw gazowych.
- W dotychczasowym projekcie założeń, mając na uwadze bezpieczeństwo energetyczne Gmina Klucze wyraziła gotowość współpracy z innymi gminami, również z Gminą Łazy. W projekcie założeń Gminy Klucze przyjęto, że współpraca może się odbywać w drodze powołania związku komunalnego o własnej osobowości prawnej, bądź na drodze porozumienia przekazującego określone zadania innej gminie, ale działania takie mogą być podejmowane na etapie konkretnego planowania i wykonawstwa planowanych inwestycji.
- Gmina Klucze nie planuje przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej niośniki na obszarze Gminy Łazy, bliższych informacji będzie można udzielić po aktualizacji założeń, które zamierzany opracować w roku bieżącym.

**KIEROWNIK REFERATU
GOSPODARKI I ROZWOJU**

mgr Jarosław Polak

Urząd Miejski w Zawierciu
42-400 Zawiercie, ul. Leśna 2
tel. +48 32 672 16 61 do 63
tel. +48 32 494 12 60
www.zawiercie.eu
drogi@zawiercie.eu

Referat Utrzymania Dróg

Zawiercie dn. 27.04.2015 r.

RUD.7000.2.2015

**Biuro Doradcze „ALTIMA” S.C.
M.Grabowska i P.Syrek
ul. Żeliwna 38
40-599 Katowice**

W nawiązaniu do pisma z dnia 21.04.2015 r informuję, że na dzień dzisiejszy Gmina Zawiercie nie rozważała możliwości współpracy z Gminą Łazy w działaniach, których dotyczy Wasze pismo. Na zlecenie Gminy Zawiercie firma AT GROUP S.A. ul. Główna 5, 42-693 Krupski Młyn opracowuje „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2014 – 2028”. Jeżeli Gmina Łazy byłaby zainteresowana współpracą, to jesteśmy otwarci na propozycję.

Z poważaniem

Kopia:
- Referat Utrzymania Dróg a/a

NACZELNIK
Wydziału Gospodarki Miejskiej
Kamil Laber

URZĄD MIASTA I GMINY
42-440 OGRODZIENIEC
Plac Wolności 25

Ogrodzieniec dn. 04.05.2015

AP.621.5.2.2015

Grupa Doradcza ALTIMA Sp. z o.o.
Ul. Ligocka 103 bud.7 lok.114
40-568 Katowice

W odpowiedzi na Państwa pismo poniżej przedstawiam informacje, o przesłanie których wnioskowaliście Państwo.

1. Gmina Ogrodzieniec posiada powiązania z Gminą Łazy w zakresie systemu elektroenergetycznego sieciami średniego i niskiego napięcia. Na terenie Łaz znajduje się GPZ 110/15kV w gestii Tauron Dystrybucja SA. Gmina Ogrodzieniec nie posiada natomiast połączeń z Gminą Łazy w zakresie systemu gazowniczego oraz ciepłowniczego.
2. Gmina Ogrodzieniec posiada Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ogrodzieniec przyjęte uchwałą nr LI/393/2014 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 19 marca 2014 r.
3. W dokumencie nie założono współpracy z Gminą Łazy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.
4. Gmina Ogrodzieniec nie planuje przedsięwzięć, mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY

dr inż. Andrzej Mikulski

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

1. a/a

Prezydent Miasta
DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza dn. 9 czerwca 2015 r.

WIM.062.2.2015.AM1

Biuro Doradze „ALTIMA” S.C.

M. Grabowska i P. Syrek

ul. Żeliwna 38

40-599 Katowice

Dotyczy: Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy.

W odpowiedzi na powyższe pismo informuję, że:

- Gmina Dąbrowa Górnicza ma powiązania sieciowe systemu elektroenergetycznego i gazowniczego z gminą Łazy głównie w zakresie:
  - sieci gazowniczego średniego i wysokiego ciśnienia,
  - elektroenergetycznych linii napowietrznych 15 kV, 110 kV i 400 kV relacji Tuczawa - Rogowice.

Z systemu elektroenergetycznego zlokalizowanego na terenie gminy Dąbrowa Górnicza zasilana jest część sołectwa Chruszczobród, na obrzeżach gminy Łazy.

W chwili obecnej nie są prowadzone ustalenia Gminy Łazy i Dąbrowa Górnicza w zakresie rozbudowy systemów elektroenergetycznych.

- Gmina Dąbrowa Górnicza posiada aktualne założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe podjęte uchwałą nr XXXV/702/14 z dnia 26 marca 2014 roku.
- Gmina Dąbrowa Górnicza obecnie nie planuje żadnych przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

PREZYDENT MIASTA

Zbigniew Podraza

URZĄD MIASTA PORĘBA
ul. Dworcowa 1
42-480 Poręba

Poręba, 03 sierpnia 2015r.

Nr GKIOŚ.030.0022.2015

Biuro Altima
ul. Żeliwna 38
Katowice

W odpowiedzi na zadane pytania w sprawie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łazy informuję zgodnie z przesłanym mailem z dnia 29 lipca 2015r., że :

1. Gmina Poręba nie posiada połączenia z Gminą Łazy w zakresie systemów energetycznych.
2. Nie posiadamy założeń do planu zaopatrzenia w ciepło ,energię elektryczną i paliwa gazowe.
3. Nie planujemy przedsięwzięć mogących mieć wpływ na zaopatrzenie w energię i jej nośniki na obszarze Gminy Łazy.

KIEROWNIK REFERATU
Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska
Izabela Kasprzak
Izabela Kasprzak

Opinia Samorządu Województwa

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

Kazimierz Karolczak

Katowice, dnia 25.08.2015 r.
GP.RG – 7230/13/15

Pan
Maciej Kaczyński

Burmistrz Miasta
Łazy

Na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012, poz. 1059) uprzejmie informuję, że Zarząd Województwa Śląskiego

opiniuje pozytywnie,

przedłożoną „Aktualizację projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Łazy” w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami i zgodności z polityką energetyczną państwa.

CZŁONEK ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA
Kazimierz Karolczak